

TABULA GRATULATORIA

Jelena ANĐELKOVIĆ GRAŠAR (Beograd, RS)
Constantin APARASCHIVEI (Suceava, RO)
Marius ARDELEANU (Baia Mare, RO)
Adrian ARDEȚ (Caransebeș, RO)
Radu ARDEVAN (Cluj-Napoca, RO)
Cătălin BALACI (Timișoara, RO)
Mariana BALACI-CRÎNGUȘ (Timișoara, RO)
Dan BĂCUEȚ-CRIȘAN (Zalău, RO)
Sanda BĂCUEȚ-CRIȘAN (Zalău, RO)
Adrian BEJAN (Timișoara, RO)
Ioan BEJINARIU (Zalău, RO)
BERECKI Sándor (Târgu-Mureș, RO)
Florica BOHÎLȚEA-MIHUȚ (București, RO)
Worrawit BOONTHAI (Chiang Mai, TH)
Corina BORȘ (București, RO)
Valentin BOTTEZ (București, RO)
Gerda VON BÜLOW (Berlin, DE)
Adrian CĂSĂLEAN (Cluj-Napoca, RO)
Marius-Mihai CIUTĂ (Șeușa, RO)
Bogdan Alin CRAIOVAN (Timișoara, RO)
Marius-Gheorghe BARBU (Deva, RO)
Mihaela-Maria BARBU (Deva, RO)
Dan BĂCUEȚ-CRIȘAN (Zalău, RO)
Ioan Alexandru BĂRBAT (Deva, RO)
Corneliu BELDIMAN (București, RO)
Diana-Maria BELDIMAN (București, RO)
Patricia BERSABÉ GUTIÉRREZ (Osnabrück, DE)
Alexandru BERZOVAN (Iași, RO)
Ancuța BOBÎNĂ (Alba Iulia, RO)
Valy CEIA (Timișoara, RO)
Horațiu COCIȘ (Cluj-Napoca)
Ana BOGDANOVIĆ (Beograd, RS)
Dumitru BOGHIAN (Suceava, RO)
Cătălin BORANGIC (Alba Iulia, RO)

George Valentin BOUNEGRU (Alba Iulia, RO)
Ovidiu BOZU (Reșița, RO)
Vasile BUDUI (Suceava, RO)
Victor BUNOIU (Timișoara, RO)
Mihai Cristian CĂSTĂIAN (Orăștie, RO)
Valentina CETEAN (București, RO)
Marius Mihai CIUTĂ (Sibiu, RO)
Adrian CÎNTAR (Timișoara, RO)
Gabriel CRĂCIUNESCU (Drobeta-Turnu Severin, RO)
Daria Dobrochna DABAL (Swansea, UK)
Ilija DANKOVIĆ (Beograd, RS)
Diana DĂVÎNCĂ (București, RO)
Dragoș DIACONESCU (Timișoara, RO)
Diana DINCĂ (Timișoara, RO)
Remus DINCĂ (Timișoara, RO)
Paul DINULESCU (Drobeta-Turnu Severin, RO)
Leonard DOROGOSTAISKY (Timișoara, RO)
Georgeta EL SUSI (Reșița, RO)
Silviu ENE (București, RO)
Sergiu-Constantin ENEA (Târgu Frumos, RO)
Iulia-Alexandra FARCAȘ (Cluj-Napoca, RO)
Gruia T. FAZECAȘ (Oradea, RO)
Remus Mihai FERARU (Timișoara, RO)
Iosif Vasile FERENCZ (Deva, RO)
Cristian FLOCA (Liebling, RO)
Florin-Gheorghe FODOREAN (Cluj-Napoca, RO)
Sorin FORȚIU (Timișoara, RO)
Maria FRÎNC (Cluj-Napoca)
Erwin GÁLL (București, RO)
Răsvan GĂVAN (Timișoara, RO)
Ștefan V. GEORGESCU (Constanța, RO)
Mihai GLIGOR (Alba Iulia, RO)
Florin GOGĂLTAN (Cluj-Napoca, RO)
Florin GOLBAN (Timișoara, RO)
Silviu GRIDAN (Brașov, RO)
Maria HADIJI (Timișoara, RO)
Ana-Cristina HAMAT (Reșița, RO)

Alexandru HEGYI (Timișoara, RO)
Nicolae HURDUZEU (Timișoara, RO)
Sorin IGNĂTESCU (Suceava, RO)
Costel ILIE (Galați, RO)
Vasile ITINEANȚ (Timișoara, RO)
Zoltan IUSZTIN (Timișoara, RO)
Trajan KAČINA (Vršac, RS)
Norbert KAPCSOS (Cluj-Napoca, RO)
Adela KOVÁCS (Botoșani, RO)
Iulian LALESCU (Mehadia, RO)
Cornelia-Magda LAZAROVICI (Cluj-Napoca, RO)
Gheorghe-Corneliu LAZAROVICI (Cluj-Napoca, RO)
Mirela Elena LĂSCOIU (Orăștie, RO)
Iulian LEONTI (Caransebeș, RO)
Mihaela Denisia LIUȘNEA (Galați, RO)
Hedy M-KISS (Timișoara, RO)
Ilie LASCU (Alba Iulia, RO)
Iulian LEONTI (Caransebeș, RO)
Marian LEU (Târgoviște, RO)
Alexandra LIȚU (București, RO)
Mihaela Denisia LIUȘNEA (Galați, RO)
Sabin Adrian LUCA (Sibiu, RO)
Florin Ionuț LUPU (Târgoviște, RO)
Tudor MANDACHE (Galați, RO)
Marius MARCU (Timișoara, RO)
Mircea MARE (Timișoara, RO)
George G. MARINESCU (Bistrița-Năsăud, RO)
Vasile MARINOIU (Târgu Jiu, RO)
Cosmin MATEI (Timișoara, RO)
Dan MATEI (Cluj-Napoca, RO)
Zoia MAXIM (Cluj-Napoca, RO)
Florentina MĂRCUȚI (Timișoara, RO)
Ioana MĂRINCEAN (Turda, RO)
Dorel MICLE (Timișoara, RO)
Virgil MIHAILESCU-BÎRLIBA (Iași, RO)
Miroslava MIRKOVIĆ (Beograd, RS)
Carsten MISCHKA (Erlangen, DE)

Ioana MUREȘAN (Tulcea, RO)
Lucian-Mircea MUREȘAN (Tulcea, RO)
Amina MUSCALU (Timișoara, RO)
Bogdan MUSCALU (Timișoara, RO)
Lenuța MUTAȘCU (Oravița, RO)
Mircea NEGRU (București, RO)
Gheorghina OLARIU (Satu Mare, RO)
Atalia ONIȚIU (Timișoara, RO)
Cristian OPREAN (Timișoara, RO)
Radu OTA (Alba Iulia, RO)
Eugen D. PĂDUREAN (Arad, RO)
Ana-Maria PĂPUREANU (Sibiu, RO)
Constantin C. PETOLESCU (București, RO)
Aurora PETĂN (Cluj-Napoca, RO)
Ingrid POLL (București, RO)
Horea POP (Zalău, RO)
Mihaela POPESCU (Reșița, RO)
Sabin POPESCU (Timișoara, RO)
Constantin PREOTEASA (Piatra-Neamț, RO)
Emanoil PRIPON (Zalău, RO)
Dacian RANCU (Reșița, RO)
Simona REGEP (Timișoara, RO)
Octavian Cristian ROGOZEA (Timișoara, RO)
Petru ROGOZEA (Timișoara, RO)
Luciana RUMEGA-IRIMUȘ (București, RO)
Alexandra RUSU (București, RO)
Viorica RUSU-BOLINDEȚ (Cluj-Napoca)
Aurel RUSTOIU (Cluj-Napoca, RO)
Lucica Olga SAVU (Brașov, RO)
Ionuț SĂVULESCU (București, RO)
Bogdan SECULICI (Ciacova, RO)
Valeriu SÎRBU (București, RO)
Viorica SLĂDESCU (București, RO)
Lorena SMADU (Timișoara, RO)
Andrei STAVILĂ (Timișoara, RO)
Roxana Elena STĂNCESCU (Deva, RO)
SZILÁGYI Kata (Szeged, HU)

SZÜCS-CSILLIK Iharka (Cluj-Napoca, RO)
Nicolae ȘERBAN (Drobeta-Turnu Severin, RO)
Milica TAPAVIČKI-ILIĆ (Beograd, RS)
Imren TASIMOVA (Erlangen, DE)
Eugen S. TEODOR (București, RO)
Ioan-Călin TIMOC (Timișoara, RO)
Anca TIMOFAN (Alba Iulia, RO)
Denis TOPAL (Chișinău, MD)
Claudiu TOMA (Timișoara, RO)
Anamaria TUDORIE (Sibiu, RO)
Oana TUTILĂ (Deva, RO)
Marinela ȚUNDREA (Timișoara, RO)
Senica ȚURCANU (Iași, RO)
Dan UNGUREANU (Praha, CZ)
Petru URDEA (Timișoara, RO)
Adrian URSUȚIU (Cluj-Napoca, RO)
Vidu Marius VASILONI (Oțelu Roșu, RO)
Sergiu Marian ZAHARIA (Buziaș, RO)
Radmila ZOTOVIĆ (Beograd, RS)

LAUDATIO. IN HONOREM EMERITI PROFESSORIS: DOINA BENEA

Personalitate remarcabilă a lumii științifice istorice și arheologice, precum și a celei universitare, inspirând generații de cercetători, Doina BENEA se impune comunității academice prin forța conjugată a tuturor preocupărilor sale, dintr-o carieră exemplară.

Astfel, în îndelungata sa activitate de cercetare Doina BENEA și-a lărgit treptat și neîncetat orizontul pornind de la studiul unor obiecte găsite în cercetările de teren drobetane sau tibiscense, pentru a desluși apoi unele probleme din istoria politică, militară, economică a Daciei Romane, dar și ale provinciilor învecinate spațiului dunărean: Moesia Superior, Moesia Inferior, Tracia și Pannonia. O idee ce constituie în primă instanță centrul preocupărilor sale doctorale s-a transformat în timp într-un ideal complex, pe care l-a urmărit permanent și de care, într-un chip emblematic, a ajuns să fie hărțuită, fără să își piardă însă echilibrul și obiectivitatea de cercetător. Cariera didactică a susținut și potențat aceste cercetări, oferind totodată cadrul prielnic pentru a profila o altă dimensiune a Doinei BENEA, aceea de dascăl exigent, dar cu afecțiune deplină pentru învățăceii săi. Constanța, dăruirea fără limite definesc o personalitate care a avut forța, înțelepciunea și căldura de a clădi la Timișoara o puternică școală de arheologie.

Această prezentare, înscrisă în cutume, nu a surprins însă personalitatea sa inconfundabilă. Ceea ce o singularizează cu asupra de măsură pe Doina BENEA nu se mărginește, deși le include, la dimensiunea științifică și cea profesională, ci este neliniștea spirituală, idealismul practic, patosul ardent ce îi înflăcărează toate acțiunile – de istoric, de arheolog, de profesor.

Rezultat al unei existențe închinată înălțătoarelor pasiuni care i-au ordonat cercetătoarei și profesoarei Doina BENEA devenirea, dincolo de informațiile extrem de prețioase pe care un cercetător de anvergura Domniei Sale ni le oferă, opera sa constituie și o veritabilă lecție existențială. Cu forța gnoseologică ce o caracterizează, istoria instaurează un veritabil mecanism al revelării prin actualizare, iar istoricul se dovedește pictorul devenirii omenești și, totodată, subiacent, însă într-un chip emblematic, un modelator de conștiințe. Privită astfel, imaginea de ansamblu a acestei științe se răstoarnă. Nu înșiruirea rece de evenimente și de date este elementul său de forță, ci desenul fin, surprinzând mecanis-

mele de adâncime ale acțiunilor omenești – fie ele fapte, fie ele mișcări ale spiritului. În viziunea lui Paul VEYNE, “*Meritul unui istoric nu este acela de a trece drept profund, ci acela de a cunoaște nivelul umil la care funcționează istoria; el nu trebuie să aibă vederi elevate sau chiar realiste, ci să știe să judece cum trebuie lucrurile mediocre*”. Astfel, vedem cum întâmplările și evenimentele – simple, contextuale, aparent neînsemnate – sunt menite să ofere sens și direcție vieții noastre înseși. Trecutul, oricât de îndepărtat, nu mai rămâne atunci un tărâm intangibil, ci se transformă în sursa, imboldul propriilor izbânzi.

Așa cum toată opera Doinei BENEĂ ne-o dezvăluie, poezia existenței înseamnă decelarea în frânturi materiale a unei lumi apuse, dar pentru noi vie și, nu arareori, pilduitoare. Într-adevăr, capabilă a concentra în țesătura sa viața umanității, istoria izbutește să adune într-olaltă nu doar ceea ce devine memoria faptelor umanității, ci și ceea ce, înscris în ființa omului, dă naștere acestor evenimente, întâmplări, atitudini. Dacă, într-adevăr, istoria este – cum spune Cicero – *magistra vitae*, “dascălul vieții”, atunci ea trebuie, în mod obligatoriu, să pătrundă cu mult dincolo de răceala și de lapidaritatea informațiilor fruste. Istoria este dascălul vieții noastre și al celor care ne urmează doar dacă avem capacitatea de a pătrunde în înțelesurile sale de profunzime. Ba, mai mult, istoricii știu prea bine: niciodată nu ar trebui să uităm că a înainta înseamnă a te întoarce îndărăt, că nu există înaintare autentică atâta vreme cât nu stai cu un ochi îndreptat înspre trecut. Cea mai durabilă actualitate revendică imperativ cunoașterea și asimilarea antecesorilor. Toate acestea, întretesute, transformă istoria în veritabilă artă, în sensul său cel mai larg. Or, în toată activitatea sa, Doina BENEĂ a îmbinat într-un mod strălucit rigoarea științifică și fervoarea spirituală, amprentele sale indelebile.

Un succint parcurs profesional și științific, ce jalonează momentele fundamentale dintr-un traseu ascensional constant, ne oferă deopotrivă o privire mai clară asupra personalității Doinei BENEĂ, validând cu fapte, obiective prin natura lor, justețea afirmațiilor preliminare elogioase, subiective structural.

Născută la 8 iunie 1944 în Moldova-Veche, după încheierea studiilor liceale la Moldova-Nouă a urmat cursurile Facultății de Istorie-Filosofie de la Universitatea din Cluj, pe care a absolvit-o în 1968. Câțiva ani mai târziu, în 1972, s-a înscris la doctorat la aceeași universitate, avându-l drept conducător științific pe profesorul universitar doctor docent Nicolae LASCU, reputat cunoscător al lumii antice. Tema tezei de doctorat, *Istoria legiunilor a VII-a Claudia și a III-a Flavia Felix*, a dat naștere unui amplu și profund studiu de analiză din punct de vedere epigrafic, arheologic și al izvoarelor literare a două unități militare romane de tip *legiones*. Susținută în anul 1978, teza a fost publicată în 1983 la Editura Dacia, sub titlul *Din istoria militară a Moesiei Superior și a Daciei*. Era aceasta o validare a înaltei valori științifice a lucrării, care a inau-

gurat seria altor cercetări similare, stând la baza monografiilor de istorie militară romană (legiunea a XIII-a Gemina și legiunea a V-a Macedonica), editate tot sub egida valoroasei Edituri Dacia din Cluj-Napoca.

Specializându-se, așadar, în domeniul istoriei și arheologiei romane și post-romane, cu privire specială asupra istoriei provinciei Dacia și a provinciilor dunărene, în general, Doina BENEĂ a fost repartizată la absolvire, în 1968, ca muzeograf-arheolog la Muzeul Porțile-de-Fier din Drobeta-Turnu Severin. Astfel, au început cele dintâi cercetări de teren, observațiile asupra lucrărilor edilitare curente pe teritoriul anticei *Drobeta* constituind totodată obiectul primelor sale articole. Această activitate a continuat cu primele sondaje arheologice de salvare efectuate tot pe teritoriul orașului și a necropolelor sale. La 1 septembrie 1975 s-a transferat la Muzeul Banatului din Timișoara, unde a fost cooptată în colectivul de cercetare de la *Tibiscum* (Jupa, județul Caraș-Severin), a cărui conducere științifică a preluat-o în anul 1978. Conducerea Șantierului arheologic de la *Tibiscum* a reprezentat o etapă majoră în activitatea sa, fiind nevoită să facă față unei problematice complexe sub toate aspectele, cu o fortificație romană având încorporate altele trei, mai vechi, cu unități militare diverse din punct de vedere etnic, trei la număr staționate în acest loc, o așezare de tip *vicus militaris*, un *municipium* etc. După mai mult de trei decenii de coordonare a lucrărilor la acest sit, multe probleme s-au deslușit, altele sunt în curs de clarificare. Aici apăreau prima dată multe dintre descoperirile privind Dacia, ce au putut fi înțelese doar printr-o cercetare a situației din alte provincii. Acest lucru a contribuit la deschiderea sa profesională spre arheologia provincială. Cercetarea științifică a vizat astfel studierea epocii romane pe întreg teritoriul Banatului, încât, alături de săpăturile sistematice realizate la *Tibiscum*, a efectuat cercetări la Criciova, Hodoni, Timișoara-*Cioreni*, Freidorf etc. În perioada anilor 1983-'90 a întreprins un mare număr de cercetări de teren în județele Timiș și Caraș-Severin, asociate cu sondaje de salvare. În paralel, a realizat numeroase expoziții temporare la ambele muzee unde a funcționat, dar și expoziția de bază Sectorul epoca romană de la *Drobeta* (1974). A refăcut, de asemenea, întreaga expoziție privind epoca romană a Muzeului Banatului din Timișoara (1975, 1984-'86, 1994).

După 1990, când a devenit și cadru didactic universitar, cu extraordinară competență științifică, cu fermitate de veritabil dascăl, dar și cu o căldură umană singulară, a condus șantierele-școală de la *Tibiscum* și *Praetorium* (Mehadia, județul Caraș-Severin), contribuind decisiv la afirmarea, dezvoltarea și recunoașterea în rândul specialiștilor a Departamentului de istorie din cadrul Facultății de Litere, Istorie și Filosofie a Universității de Vest din Timișoara. Odată cu înființarea noii secții de Istorie a Facultății, în 1990, a fost cooptată în calitate de cadru didactic asociat, iar un an mai târziu, la 1 octombrie 1991, a susținut

concursul pentru ocuparea postului de conferențiar titular pentru disciplinele Istorie universală antică, Istoria religiilor antice, Epigrafie latină, Istoria Daciei romane. Pe măsura dezvoltării secției, acestora li s-au adăugat și alte cursuri, precum Istoria Daciei romane sau Dinastia Antoninilor, toate bucurându-se de aprecierile superlative ale studenților. S-a adăugat astfel încă o dimensiune amplei activități a Doinei Benea, toate aflându-se într-o fericită conjuncție, fiindcă activitatea didactică a fost potențată de cercetările arheologice, în vreme ce acestea din urmă au fost dinamizate de efervescența tinerilor studenți-arheologi. Trebuie spus răspicat, în atare context, faptul că descoperirile de la *Tibiscum* sunt printre cele mai cunoscute în literatura de specialitate din străinătate grație muncii științifice și arheologice neostoite a profesoarei. Așa cum nu a ezitat să afirme aceasta însăși cu diverse prilejuri, continuarea cercetărilor arheologice pe șantierele-scoală de la *Tibiscum* și *Praetorium* cu ajutorul studenților s-a dovedit a fi cea mai importantă cale de atragere spre profesiunea de arheolog, găsind extrem de importantă în procesul de formare al acestora munca pe care a desfășurat-o an de an. Mărturie pentru validitatea acestui punct de vedere stau cel puțin muzeele din zonă care au actualmente buni profesioniști absolvenți de la Universitatea din Timișoara (Timișoara, Arad, Reșița, Caransebeș, Alba Iulia, Turnu-Severin, Deva etc.).

Profesor dedicat, Doina BENEĂ înființează încă din 1991 primul cerc științific studentesc de arheologie, singurul, de altfel, care funcționa la acea dată în Universitatea timișoreană. Desfășurat în ședințe bilunare, în cadrul cărora se prezentau lucrări cuprinzând observațiile personale ale membrilor cercului de pe diferite șantiere arheologice, alături de mici note, referate, recenzii, el a căutat permanent să formeze deprinderea de studiu aprofundat pentru o viitoare specializare, sub atenta și neobosita supraveghere a Magistrei. Vreme de trei ani (1994-'96) cercului științific studentesc li s-au adăugat sesiunile științifice studentești naționale, Timișoara atrăgând studenți și din centrele mari de istorie din țară: Cluj-Napoca, Alba-Iulia, Iași, Constanța etc. În felul acesta, a fost sporit cadrul adecvat pentru o vie efervescență a activității studenților istorici și a unor viitoare colaborări.

Din 1995, Doina BENEĂ a devenit profesor universitar, iar un an mai târziu și conducător de doctorate, întâi la Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, iar după aceea (2002) la Universitatea de Vest din Timișoara, contribuind hotărâtor la constituirea Școlii doctorale de istorie. Sub vigilența sa științifică, peste treizeci de candidați au obținut titlul științific de doctor, mulți dintre aceștia dobândind un statut profesional recunoscut. În același timp, profesorul universitar Doina BENEĂ a făcut parte în calitate de referent științific din aproximativ cincizeci de comisii de doctorat la universitățile din Cluj-Napoca, Iași, București, Oradea. Înființat în 1998, mai întâi sub formă de ciclu de studii apro-

fundate, apoi ca masterat, *Romanitate orientală. Istoria Provinciilor est-europene în secolele I–VI* a avut-o tot pe Doina BENEĂ ca inițiator și director. În perioada anilor 1992–’96 a fost șefa Catedrei de istorie, apoi, după alegerile din anul 1996, timp de două mandate, până în 2004, a ocupat funcția de cancelar al Facultății de Litere, Filosofie și Istorie. Vreme de aproape două decenii, până în 2009, când s-a pensionat, dar și după aceea, grație activității desfășurate în cadrul Centrului de Istorie Antică și Arheologie “Constantin Daicoviciu”, pe care l-a înființat, pe șantierele arheologice, de fiecare dată alături de studenți sau de mai tinerii ei colegi și discipoli, ori în cadrul școlii doctorale, profesorul înflăcărat, pasionat cu desăvârșire de munca sa complexă – de arheolog, de cercetător, de dascăl – a reprezentat mereu un reper. În semn de prețuire a tuturor acestor merite, în 2011, Senatul Universității de Vest din Timișoara i-a acordat Doinei BENEĂ titlul de profesor universitar emerit, maxima recunoaștere pentru un profesor din cadrul instituției.

De-a lungul acestor ani efervescenti, cercetătoarea și-a publicat rezultatele științifice, concretizate în numeroase cărți de autor sau în colaborare, în peste două sute de studii științifice, articole, rapoarte arheologice. Toate dovedesc, la rândul-le, o activitate prodigioasă. Într-o perspectivă sinoptică asupra volumelor principale, după tratatul invocat deja din 1983, în anul 1994 publică în colaborare cu Petru BONA, la Editura Museion a Ministerului Culturii și Cultelor din București, prima monografie arheologică asupra unui oraș roman, intitulată *Tibiscum*. În lucrare a fost abordată evoluția anticului *Tibiscum* sub toate aspectele: istorie, viață urbană, viață militară, elemente ale dezvoltării economice etc. Aceste descoperiri tibiscense constituie acum puncte de referință în cercetarea arheologică românească. Apoi, în 1996, publică la Editura de Vest din Timișoara *Dacia sud-vestică în secolele III–IV*, însumând în jur de 510 așezări rurale daco-romane identificate pe teren, ce au oferit o primă bază de documentare arheologică cu privire la civilizația materială și spirituală care a ființat în sud-vestul Daciei în primul secol după abandonarea provinciei romane. Volumul analizează situația politică, economică și de habitat de-a lungul unei perioade cuprinse aproximativ între anii 250–363 dHr. Volumul al II-lea, care încheie această monografie, *Dacia sud-vestică în secolele III–IV. Interferențe spirituale*, apare trei ani mai târziu, tot la Editura de Vest. Lucrarea și-a propus analiza fenomenului spiritual constatat în spațiul de sud-vest al Daciei post-romane, observând elementele specifice ale manifestărilor creștine alături de cele păgâne. În anul 2001, sub conducerea profesorului Ștefan CHIȘU a participat alături de alți specialiști la realizarea primului volum al monografiei Grădiștea de Munte, redactând capitolul privitor la istoricul cercetărilor antice la cetățile dacice. După aceea, în 2003, la Editura Excelsior Art, cu care începe o intensă colaborare, apare *Istoria așezărilor de tip vici militares din Dacia romană*, repre-

zentând o suită de unsprezece studii publicate în țară și străinătate, alături de altele trei inedite. Lucrarea aduce o nouă interpretare asupra studiului dedicat domeniului pentru provincia Dacia. De altminteri, în anii următori cercetările sale au fost orientate spre studierea mecanismului vieții economice din Dacia, lucru determinat de numeroase descoperiri de ateliere pe șantierele de la *Tibiscum*, Mehadia etc., dar și datorită unei reticențe a cercetării moderne românești asupra acestei problematici.

După o îndelungată cercetare, în 2004 apare în ediție bilingvă, la Editura Excelsior Art, monografia *Die römischen Perlenwerkstätten aus Tibiscum / Atelierele de sticlă de la Tibiscum (editio secunda: 2011)*, ce pune în discuție o analiză tipologică a artefactelor de sticlă sub formă de mărgele. Doar în aparență banale, prin producția extrem de bine organizată acestea s-au aflat însă în comerțul Daciei înspre *barbaricum* din secolul al II-lea până în secolul al IV-lea. Metodologia realizată de către cercetătoare stă la baza studierii acestui tip de piese din lumea romană. În același an, 2004, la aceeași editură publică și volumul *Damnatio memoriae în arhitectura romană târzie de la Dunărea de Jos*, având-o drept coautoare pe Ioana HICA. În acest tratat este abordată o altă chestiune, și anume aceea a evidențierii unor forme de manifestare a legislației constantiniene pe teritoriul provinciei Dacia în secolul al IV-lea, prin reutilizarea monumentelor votive sau cu caracter oficial în structura unor ziduri de incintă ale fortificațiilor romane. Alt studiu monografic, rodul unei munci colective (coautori fiind Mariana CRÎNGUȘ, Simona REGEP-VLASCICI, Atalia ȘTEFĂNESCU), a tratat problematica atelierelor locale de producere a emailului în Dacia Romană, exportul și importul spre *barbaricum* și alte provincii romane a unor astfel de produse: *Arta și tehnica emailului în Dacia romană* (2006).

Un moment decisiv îl constituie în plan științific apariția în anul 2013 a amplei monografii *Istoria Banatului în Antichitate*, o premieră în domeniu. Mărturie a valorii sale se așază și faptul că, la numai trei ani distanță, Editura Academiei Române ne oferă o ediție secundă, revăzută și adăugită, *Istoria Banatului: Antichitatea*. Prefațatorul acesteia, academicianul Mihai BĂRBULESCU, subliniază în *Cuvânt-înainte* meritele de pionierat ale tratatului, precum și cercetarea săvârșită la cel mai înalt nivel științific: “*Cunoscută și foarte apreciată cercetătoare a antichităților romane din România, Doina Benea este, indubitabil, cea mai bună cunoscatoare a Banatului în antichitate. [...] Cu o carieră academică și de cercetare ce se distinge prin competență, soliditate științifică și probitate profesională, dublată de o pasiune arzătoare, există toate premisele ca tratatul ce poartă semnătura eminentei cercetătoare Doina Benea [...] să fie o reușită a istoriografiei românești*”. Și, într-adevăr, observația vizionară are deja reverberații consistente în literatura de specialitate, unde tratatul este citat ca o autoritate în domeniu.

Alături de aceste cărți, cercetările arheologice întreprinse în decursul timpului s-au materializat în numeroase studii, note și recenzii publicate în revistele din țară și din străinătate (peste două sute), precum și în comunicări, multe în conferințe plene, prezentate la manifestări științifice internaționale și naționale. Participând la mai multe manifestări internaționale de profil axate mai ales pe studiul frontierelor romane, de epigrafie greacă și latină, asupra ceramicii romane etc., specialistul român le-a putut face astfel cunoscute comunității științifice, fiind în cea mai mare parte publicate în volumele congreselor respective. Nu mai puțin, se remarcă participările la manifestările științifice de profil organizate în țară de către universități sau instituții muzeale.

Cu competență și cu aceeași fervoare spirituală, Doina BENEĂ a coordonat colectivul de redacție al periodicului Catedrei de istorie, “*Studii de istorie a Banatului*” (SIB), care a continuat publicația mai veche a Facultății de Istorie. A îngrijit astfel apariția a cinci volume – XVI (1992), XVII-XVIII (1993-’94), XIX-XX (1995-’96), XXI-XXII (1997-’98), XXIII-XXV (1999-2001) –, ultimul dintre acestea în colaborare cu Adrian BEJAN.

În anul 2001, Doina BENEĂ a inițiat organizarea unui centru de cercetări istorice și arheologice la Universitatea de Vest din Timișoara, centru care în anul 2004 a primit numele marelui învățat bănățean Constantin Daicoviciu. Înființarea acestui centru a reprezentat la momentul respectiv o etapă firească în evoluția cercetărilor de istorie veche și arheologie din universitatea timișoreană; diversele activități profesionale, științifice, culturale se regăsesc astfel laolaltă în preocupările membrilor Centrului de Studii “Constantin Daicoviciu”. În acest sens, se cuvin evocate mai multe simpozioane, care au pregătit terenul pentru o organizare mai riguroasă a cercetărilor. Centrul de Studii de Istorie și Arheologie “Constantin Daicoviciu” al Universității de Vest Timișoara este condus încă de la înființare de către Doina BENEĂ, fiind acreditat de către CNCISIS drept Centru de Excelență de tip C. I s-a confirmat astfel prestația sa științifică, constând din cercetări arheologice, activitate la sediu prin seminarii de lucru, ședințe bilunare, simpozioane naționale sau internaționale și editarea publicației *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis*, în două serii: *Arheologie* (volumele I–X) și *Istorie medie* (volumele I–II), al cărei redactor-șef este.

Doina BENEĂ a intuit rolul major al unui centru de cercetare în coagularea colectivului de specialiști și în intensificarea activităților științifice și profesionale, având în vedere potențialul pe care îl descoperea cu fiecare generație de studenți. Îi este unanim recunoscut meritul, din acest punct de vedere, de a fi girat cu o rară generozitate intelectuală devenirea tinerilor învățăcei. Așa se explică și faptul de a fi organizat, cu ajutorul unui colectiv de studenți, Simpozionul Internațional dedicat Istoriei Banatului în secolul al XVIII-lea (1994).

Cu energia consubstanțială recunoscută, în lunile august-septembrie ale aceluiași an a organizat la Timișoara și Congresul al XIX-lea Internațional *Rei Cretariae Romanae Fautores* (RCRF), primul congres internațional de arheologie desfășurat în România după anul 1989, extrem de bine apreciat în străinătate; ca urmare a acestei reușite, mulți specialiști români au devenit membri ai Asociației Internaționale RCRF. În colaborare cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, în 1996 a fost organizat la *Germisara* (Geoagiu-Băi), Simpozionul Internațional *Războaiele daco-romane (101–106)*.

Acestor manifestări cu dimensiune internațională li s-a adăugat organizarea Simpozionului Național închinat memoriei profesorului universitar doctor Dumitru TUDOR (noiembrie, 1999). În 2006 s-a desfășurat Simpozionul Național dedicat războaielor daco-romane, iar în 2007 Simpozionul Național *Meșteșuguri și artizani din Dacia Romană*. Comunicările prezentate la aceste manifestări științifice au fost tipărite în seria amintită mai sus. Între 18 și 20 aprilie 2012, Centrul “Constantin Daicoviciu” a organizat Simpozionul Național *1700 de ani de la Edictul de la Milano de legalizare a religiei creștine*. Ca dovadă a densității științifice a manifestărilor, mai multe instituții din străinătate, precum: RGK Frankfurt am Main, Universitatea din Passau (Germania), Muzeul Național din Zürich (Elveția) etc., alături de o mare parte a muzeelor și instituțiilor de învățământ din țară, au inițiat schimburi de publicații regulate cu Centrul de Arheologie timișorean.

Carierea prolifică a Doinei BENEĂ, bucurându-se de succes și de aprecierea specialiștilor din domeniu, se rotunjește cu importante participări la manifestări științifice internaționale, unde a avut contribuții extrem de valoroase, cu mai multe conferințe susținute în cadrul unor universități sau institute de cercetare arheologică, dar și cu burse de cercetare obținute prin competiție. Toate vorbesc de la sine despre uriașa capacitate de muncă, despre dimensiunea științifică a muncii neobositei cercetătoare, având drept liant permanent pasiunea întemperantă, înflăcărată pentru domeniul căruia Doina BENEĂ i-a dedicat întreaga existență. Fără să realizez o prezentare descriptivă, mă limitez să le menționez pe cele mai importante.

Proiecte de cercetare, variate ca tematică și abordare, au fost conduse de către Doina BENEĂ:

- *Cercetări istorico-arheologice în Banat* (coordonator); contract de cercetare științifică cu Ministerul Învățământului (1993–'95), finalizat prin lucrarea *Dacia sud-vestică în secolele III-IV*, Timișoara, Editura de Vest, 1996.
- Cercetare arheologică preventivă pe șoseaua de centură a Timișoarei (coordonator); contract de cercetare preventivă cu Muzeul Banatului din Timișoara (2004), finalizat prin lucrarea monografică colectivă *Săpăturile arheologice*

preventive de la Dumbrăvița. DN – varianta ocolitoare Timișoara km. 549+076 – DN 69 km. 6+430, Timișoara, Editura Waldpress, 2004.

■ *Modelul socio-economic al Imperiului Roman, preludiu UE. Cu privire specială la Dacia* (director de proiect); grant CNCISIS 540/2006–'08.

■ Contract de cercetare preventivă cu Muzeul Banatului din Timișoara pentru cercetare arheologică preventivă în așezarea daco-romană Timișoara- *Freidorf* (octombrie-decembrie 2006).

■ *Römische Funde in Barbaricum*, sub egida Römisch-Germanische Kommission Frankfurt am Main; Doina BENEĂ a fost reprezentant al României de sud-vest în cadrul proiectului internațional ce a cooptat în echipă specialiști renumiți din Cehia, Germania, Moldova, Polonia, România, Slovacia, Ucraina și Ungaria.

De-a lungul anilor, Doina BENEĂ a participat constant la numeroase congrese și simpozioane internaționale, prezentând lucrări de interes pentru comunitatea științifică internațională, ce evidențiau rezultatele descoperirilor arheologice întreprinse:

● *International Congresses of Roman Frontier Studies (LIMES)*, unde a luat parte la șapte ediții: Szekesfehervar (Ungaria, 1976), Aalen (Germania, 1983), Carnuntum (Austria, 1986), Zalău (România, 1997), Amman (Iordania, 2000), Pecs (Ungaria, 2003), Léon (Spania, 2006).

● *Congrès Internationale d'Épigraphie Grecque et Latine*: Mamaia (1977), Atena (Grecia, 1982).

● *Les Conférences Internationales d'Études Classique de Pays Socialiste EIRENE*: Slanchev Briag-Nessebar (Bulgaria, 1979), Praga (Cehia, 1982), Berlin d'Est (Germania, 1986).

● *Les Congrèses Internationales d'Archeologie Classique*: Berlin West (1988), Taragona (Spania, 1993).

● *Terra Antiqua Balcanica*: Veliko Târnovo (Bulgaria, 1978).

● A III-a Conferință Internațională de Studiere a Portretului Roman: Praga (Cehia, 1989).

● *La Politique Édilitaire dans l'Émpire Romain. Colloque Roumano-Suisse*: Deva (1991), Berna (Elveția, 1993), Tulcea (1995).

● *Perlen Kolloquium Mannheim* (Germania, 1994).

● *Les Congrèses Internationales d'Études sur la Ceramique Romaine (RCRF)*: Timișoara (1994), Efes (Turcia, 1998), Namur (Belgia, 2004).

● Congreșele Internaționale de Studiere a Sticlei (AIHV): Amsterdam (Olanda, 1996), Veneția-Milano (Italia, 1998).

● Colocviul *Maros-Tisa-Cris*, organizat de Römisch-Germanische Kommission Frankfurt am Main și Universitatea din Pécs: Pecs (Ungaria, 1998).

● *Roman Limes on the Middle and Lower Danube*: Kladovo (Serbia, 1995).

- *International Colloquium for the Study of the Iron Gates Region. The Archaeology and History of the Iron Gates Region between 275-602*: Drobeta-Turnu Severin (2000, 2002).
- *Miles Romanus: dal Po al Danubio nel tardoantico*, Pordenone-Concordia Sagittaria: Pordenone (Italia, 2000).
- *Congresul Internațional de Bronzuri Antice*: ediția a XV-a, Grado-Aquileia (Italia, 2000), ediția a XVI-a, București (2003).
- *Congresul Internațional de Pre- și Protoistorie*: Liège (Belgia, 2001).
- *LRCW 2. Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean: Archaeology and Archaeometry*: Aix-en-Provence (Franța, 2005).
- *Handwerk und Gesellschaft in den Römischen Provinzen*: Universität Zürich (Elveția, 2007).
- *Late Roman Cooking Wares III*: Parma, Pisa (Italia, 2008).

La invitația unor universități și a unor institute de arheologie, Doina BENEĂ a susținut mai multe conferințe în străinătate. Dintre acestea se remarcă:

- *Die Glaswerkstätten von Tibiscum*, conferință susținută la *Deutsches Archäologisches Institut* Berlin, în decembrie 1981 (Hauskolloquium);
- *Die Palmyrenern in Dakien*, conferință susținută la *Deutsches Archäologisches Institut* Berlin, în 1983 (Hauskolloquium);
- *Tibiscum entre histoire et archéologie*, conferință susținută la Facultatea de Filozofie din Belgrad (Serbia), în mai 1984;
- *Tibiscum eine dako-römische Stadt aus Dakien*, susținută la *Deutsches Archäologisches Institut* Rome (Italia), în 1987;
- *Römische Werkstätten in Dakien*, conferință susținută la *Römisch-Germanische Kommission* Frankfurt am Main (Germania), în octombrie 1997;
- *Aspetti del cristianesimo romeno*, conferință susținută la Università degli Studi di Udine (Italia), în 1997;
- *Cultura romena dopo dicembre 1989*, Tavola Rotonda-Dibatto, conferință susținută la Università degli Studi di Udine (Italia), în 1999, la care a participat ca invitată împreună cu Carmen BLAGA și Daniel VIGHI;
- *Tibiscum i centri militari della Dacia*, conferință susținută la *Société d'Archéologie Friulane* Udine (Italia), în mai 1999.

A beneficiat totodată de mai multe burse de documentare în străinătate: în Germania, la *Deutsches Archäologisches Institut*, Burse DAI: Berlin-West-1981, 1983, 1985; la Universität Saarbrücken, în perioada 1991–92, la *Römisch-Germanische Kommission* Frankfurt am Main, în 1997 și 2003 (burse DAAD); în Italia, la Universitatea din Udine, în 1997 și în 1999, prin programul SOCRA-TES.

După acest alert excurs în universul științific și academic, semnele vii pe care le-a lăsat cercetătorul, cărți, studii, o școală de arheologie timișoreană la nivel internațional, discipoli eminenti, să înșir ca dovezi ale recunoașterii sale cooptarea în organisme științifice și profesionale dintre cele mai prestigioase: membră a Societății Internaționale *Rei Cretariae Romanae Fautores* (RCRF) din 1994, a *Asociation Internationale d'Étude sur le Verre* (AIHV) din 1996, membru corespondent al *Deutsches Archäologisches Institut* (Institutul German de Arheologie) de la Berlin din 2003. Aceștia li se adaugă organismele științifice naționale în care a fost cooptată: membru în Comisia Națională de Arheologie (1983-2001, 2003-'07), arheolog-expert din 1983, expert al Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS) din 2002 până în 2011, expert al Asociației Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) între 2006 și 2011.

În 2004 Președinția României i-a conferit Ordinul Meritul Cultural în grad de Comandor.

* * *

Gândind asupra temporalității, Ortega y Gasset reflectează că *“a te eterniza înseamnă a-ți aminti și a prevedea”*. Cu sensibilitatea sa, contrabalansată de o rigoare ce se ivește dintr-o responsabilitate existențială majoră, Doina BENEĂ a înțeles de mult acest lucru. E lecția supremă pe care le-o oferă și discipolilor.

Exigent și rafinat specialist, în toată cercetarea istorică și arheologică pe care a întreprins-o în răstimpul a peste patruzeci de ani Doina BENEĂ a căutat neîncetat să analizeze și să interpreteze obiectiv lucruri și fenomene, ceea ce a determinat formularea chiar a unor ipoteze noi, revoluționare în literatura românească a domeniului. S-a preocupat, însă, cu aceeași unică dăruire, de clădirea la Timișoara a unei școli de istorie vrednice de acest nume. Ca orice veritabil om de știință, activitatea sa e în continuare în desfășurare: neliniștită, dornică mereu de descoperiri, regândindu-și chiar propriile puncte de vedere, fericită cu fiecare izbândă, preocupată, implicată, dedicată. Nimic nu este prea mult, totul este subsumat generoaselor sale idealuri.

La mulți ani, Doamnă Profesoară!

Conf. univ. dr. Valy CEIA
Universitatea de Vest din Timișoara

GÂNDURI ...

De-a lungul carierei Doama Profesoară Doina BENEĂ a contribuit la formarea a numeroși studenți, masteranzi, doctoranzi cărora le-a călăuzit pașii spre formarea profesională, dar și personală. Rândurile de mai jos se doresc a fi un omagiu și un semn de mulțumire pentru tot ceea ce a făcut pentru noi, cei cărora ne-a fost coordonatoare a tezei de doctorat.

* * *

Sunt acum pus în fața unei dileme, mai exact aceea de a aduce în fața publicului personalitatea uriașă a celei căreia i se dedică actualele volume, adică doamna profesor universitar emerit Doina BENEĂ.

Despre cine să aduc aminte mai repede, în cuvinte puține, de conducătorul tezei mele de doctorat, sobru, tehnic, cu înalte cunoștințe de specialitate și extrem de atent până la cele mai mici detalii? De emeritul profesor universitar de la catedra de Istorie Antică, Istorie Veche a României, Istoria Daciei Romane și Romanitate Orientală, ca să numesc doar câteva, un Profesor plin de informații noi, de clarificări de detaliu ale nelămuririlor proprii sau cele ale colegilor mei? Sau de arheologul de marcă, conducătorul de șantier-școală de la *Tibiscum*, de cel care a creat o școală de arheologie și un centru de studii de arheologie și istorie veche la Timișoara? Ei bine, toate aceste ipostaze se regăsesc în aceeași persoană, adică Doamna Profesor Universitar Emerit Doina BENEĂ, pe lângă ele se adaugă ipostaza neobositului cercetător științific, și el emerit, al istoriei vechi a Banatului, cel care a susținut nenumărate conferințe și comunicări, a publicat nenumărate articole și studii în diverse reviste de specialitate din țară și din străinătate și nu în ultimul rând autor de cărți de specialitate.

Pe lângă aceste ipostaze am fost privilegiat să o găsesc pe doamna profesor în ipostaza personală, cea de om de omenie, cea care m-a ajutat necondiționat ori de câte ori i-am cerut sprijinul, dar și cea care m-a dojenit cu blândețe atunci când a fost nevoie, cea care întotdeauna avea o vorbă bună pentru fiecare student, masterand sau doctorand.

Ca urmare, permiteți-mi ca la acest ceas aniversar să-i urez distinsei doamne profesor Doina BENEĂ viață lungă, creatoare și totodată să-i mulțumesc din toată inima pentru ajutorul acordat în formarea mea atât profesională cât și personală!

Cătălin BALACI

Unii dintre noi sunt privilegiați să întâlnească pe parcursul vieții oameni plini de vivacitate, oameni buni, plini de bunătate, dornici să te susțină și să te îndrume necondiționat. Șansa mi-a oferit un loc între cei privilegiați căci încă din primul an de facultate am întâlnit la cursurile de Istorie Antică universală pe Doamna Profesoară Doina Benea. Cursurile și mai ales seminariile pe care le aveam vor rămâne printre amintirile cele mai dragi din vremea studenției. Am cunoscut-o apoi mult mai bine pe șantierele arheologice unde mi-a îndrumat mie și nu numai pașii viitoarei mele profesii. Cu drag mă întorc în timp și îmi aduc aminte cu zâmbetul pe buze de excursiile pe care le orga-

niza pentru a descoperi monumente de arhitectură, pentru a vizita muzee, orașe și ceea ce era cel mai important, să devenim prieteni, noi stundenții de la Istorie. Îmi aduc aminte de povețele dânsi, de cercurile studențești de arheologie pe care le coordona cu răbdare pentru fiecare dintre noi. Nu suntem perfecți și nici Doamna Profesoară nu se consideră a fi perfectă, dar ceea ce contează cel mai mult este faptul că pot spune că este un OM în adevăratul sens al cuvântului, dispusă să ajute necondiționat, să te îndrume dacă ceri un sfat, să te dojenească părintește când este cazul.

Sub zodia dânsi am devenit ceea ce sunt azi pe plan profesional și pentru aceasta îi port și îi voi purta recunoștința mea. Acum, la ceas aniversar vreau să îi spun simplu, dar cu toată gratitudinea: VĂ MULȚUMESC!

Mariana BALACI-CRÎNGUȘ

Fugit irreparabile tempus
Vergiliu (*Georgicele*, III, 284)

Oricâtă putere de sinteză aș avea, nu aș putea descrie în câteva rânduri relația profesională și umană creată între un fost doctorand, care scrie aceste rânduri, și profesorul coordonator Doina Benea.

- Aaa, dumneata ești de la Alba Iulia!?

O întâlnisem și anterior pe doamna profesoară. Venea frecvent, aș putea spune chiar anual, alături de o echipă de colaboratori, doctoranzi, masteranzi sau foști doctoranzi ai d-sale, ca să cerceteze noutățile din biblioteca Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia, unde eram și eu angajat. Priveam cu admirație și cu ușoară invidie (pe care am și mărturisit-o cândva) la șansa pe care o aveau colegii de-ai mei de a face parte dintr-o școală de arheologie. Pentru că Doina Benea este unul dintre ultimii creatori ai unei școli de arheologie.

- Da, doamna profesoară, sunt George Bounegru, am reușit să spun cu cel mai pierit glas pe care țin minte să-l fi avut vreodată și cu atitudinea puiului ce se pregătește să fie adoptat.

Așa a început într-o toamnă, în urmă cu nouă ani, colaborarea noastră. Am avut foarte multe discuții pe teme științifice. Am simțit în timpul colaborării autoritate cizelatoare și nu apăsătoare. Am primit dojană constructivă și nu demolatoare. Am simțit o monitorizare externă atunci când am avut nevoie, pentru că finalizarea tezei mele de doctorat nu a fost un punct final al colaborării. Nu a fost nici măcar un punct culminant. A fost depășită în intensitate de momentul când, în urmă cu ceva ani, doamna profesoară m-a surprins:

- Ascultă *mafiotule*: îmi ești un prieten adevărat!

De atunci mă străduiesc să merit onoarea asta, și cred că voi reuși cândva!

George Valentin BOUNEGRU

Consider că fiecare om ar trebui să aibă un model de urmat, indiferent de meseria care i-a fost menită. Încă din perioada studenției, doamna profesoară Doina Benea, a reprezentat și continuă să reprezinte pentru mine reperul în ceea ce privește viața profesională. Pasiunea pentru arheologie, munca acribică de cercetător al istoriei romane,

principiul lucrului bine făcut, sunt doar câteva din lucrurile pe care mi le-a transmis și pentru care îi sunt și îi voi fi întotdeauna recunoscător.

Victor BUNOIU

În momentul scrierii tezei de doctorat nu am realizat, dar acum, la patru ani de la finalizare, mă opresc pentru o clipă pentru a mă întreba câți coordonatori își sună doctoranzii la orele 6–7 dimineața să vadă cum merge scrisul, câți doctoranzi pot spune că pot suna coordonatorul la ora 5:30 (tot dimineața!), când ajung pe teren pentru măsurători și cum am putut fi și *savantule* și *deșteptul neamului* în funcție de realizare sau boacănă? Și cum am descoperit să răspund la telefon cu *Sărut mâna* dimineața, știind că *dimineață a fost când m-am trezit eu!*

Îmi revin în minte secvențele de la primul examen de student (Istorie antică universală) și încurajările primite, explicațiile de pe primul *șanț* la *Tibiscum*, de o zi de duminică în care am fost de serviciu la bucătărie și am făcut clătite cu *profa*, mânuitor de tigaie fiind, gura de țuică primită ca remediu pentru insolație, berea căpătată pentru fibula descoperită în ultima zi și perioada licenței și a doctoratului, când puteam fi răsfățați cu o banană sau o ciocolată, dacă eram conștiincioși, sau puteam risca o muștrare părintească cu lucrarea tipărită dacă nu aplicam corecturile. Evident, au existat și momente dificile, dar se spune că după o vreme rămân doar amintirile frumoase. Așa este, acesta fiind și motivul pentru care pot să-mi sfătuiesc studenții cum să-și aleagă viitorii coordonatori și pot să le dau exemplul cum și de ce am ales eu și cum coordonatorul meu a avut curajul și încrederea să-mi permită să amestec cele două domenii, atât la licență, cât și la doctorat! Sărut mâinile, doamna profesoară!

Adrian CÎNTAR

Doamna Profesoară Doina BENEĂ face parte din cercul vieții mele. A fost mama de la școală, mama de pe șantierul arheologic și, în același timp, profesorul greu de mulțumit.

Există o sumă de proiecte personale pe care nu le-aș fi dus la bun sfârșit fără energia Doamnei Profesoare, fără vehemența și încăpățânarea Domniei Sale de a-mi acorda mai mult credit decât consider eu că merit. Am învățat să învăț datorită Doamnei Profesoare, am ales specializarea în istorie antică pentru că m-a făcut să iubesc pasiunea cu care își preda materia.

Oamenii cu care trăiești zi de zi sau cei care îți influențează traiectoria vieții sunt și cei care te alcătuiesc, într-un fel sau altul. Îmi place să cred că o mică parte din felul de a fi al Doamnei Profesoare există undeva și în mine. Și mai cred că norocul în viață este dat de oamenii cu care ai șansa să te întâlnești. Doamna Profesoara a fost o mare șansă pentru mine, fapt pentru care îi voi fi recunoscătoare.

Diana DINCĂ

Profesorului Doina Benea îi datorăm multe dintre momentele frumoase ale studenției și formării noastre profesionale, alături de educație de calitate, dragostea pentru arheologie și o permanentă grijă pentru șlefuirea unui tânăr cercetător aflat la început de drum.

Omului Doina Benea îi datorăm formarea unui set de valori cu care am pornit în viața profesională și personală și pe care le vom respecta întotdeauna. Domnia sa a fost în același timp, profesor, prieten, susținător, dar și cel mai aspru critic de care aveam nevoie. Pe scurt, profesorul universitar dr. Doina Benea a fost, este și va fi mai presus de toate un *Dascăl*, pe care am avut șansa să-l cunoaștem. Se cuvine așadar, la ceas aniversar, să-i mulțumim așa cum se cuvine pentru toate încurajările și criticile domniei sale, pentru toate răspunsurile și întrebările și mai presus de toate pentru toate șansele pe care cu eleganță și tenacitate ni le-a oferit.

Pentru toate acestea, pentru toate lucrurile pe care le-am învățat de la dumneavoastră, **vă mulțumesc**.

Paul DINULESCU

Cu mai bine de cinci ani în urmă și cu ocazia unor cercetări arheologice desfășurate în Banat, soarta m-a adus la *Tibiscum*, dându-mi astfel prilejul să-l cunosc pe unul dintre oamenii deosebiți pe care îi are arheologia românească și căruia, acum, la ceas aniversar, am deosebita onoare de a-i mulțumi încă o dată pentru adopția care mi-a schimbat cariera și chiar viața. Venit din cealaltă parte a României, tocmai din bătrânul *Tomis*, cunoșteam la vremea respectivă prea puțin lumea din Dacia a cărei istorie a slujit-o cu devotament și dăruire de-a lungul anilor. Singur și, trebuie să mărturisesc, cu fluturi în stomac, am ajuns așadar la *Tibiscum*. Acestea au fost pe scurt circumstanțele adopției mele, pentru că din momentul în care v-am cunoscut, am intrat în cercul select și totodată larg al copiilor domniei voastre. Nu aș putea să vă mulțumesc niciodată îndeajuns pentru toate lucrurile pe care le-am învățat de la dumneavoastră de-a lungul anilor care au trecut de atunci. Promit însă să păstrez cu sfințenie toate aceste lecții, pentru că dincolo de meserie am învățat ce înseamnă respectul, cinstea și mai ales munca făcută cu dragoste și fără jumătați de măsură. Pentru toate lucrurile învățate, pentru toate dățile în care m-ați ascultat și susținut, pentru toate încurajările venite în ajunul unui examen după un drum de 12 ore cu trenul, pentru răbdarea și mai ales pentru căldura și calitatea umană, vă mulțumesc și mă simt onorat să pot fi numit unul dintre copiii doamnei *profesoare* Doinea Benea!

Ștefan V. GEORGESCU

Privind retrospectiv afirmăm cu mândrie că am avut fericita ocazie de a avea profesor pe distinsa doamnă Doina Benea. În aproape un deceniu de studii și colaborare (studii universitare, masterat, doctorat) am cunoscut un om deosebit, apreciat deopotrivă atât de studenți cât și de profesorii de la noi și din alte centre universitare. Dacă ar fi să exprim în câteva cuvinte calitățile doamnei profesoare, acestea ar fi demnitate, profesionalism, nu a făcut compromisuri în domeniul științific și a slujit cu pasiune profesia.

La această frumoasă vârstă, doamna Doina Benea are satisfacția că a contribuit la progresul științei, fiind un punct de reper al istoriografiei românești din această parte de țară. Pentru contribuția adusă la dezvoltarea învățământului, a faptului că a servit ca model numeroșilor studenți și cercetători, dar mai ales pentru zecile de generații formate, vă mulțumim, vă urăm multă sănătate și putere de muncă pentru că așa cum vă

știm, în mod sigur mai pregătiți un volum sau o altă lucrare de specialitate. Doamne ajută!

Florin GOLBAN

Un profesor de înaltă pregătire, un deschizător de drumuri, mentor, un profesionist de excepție, dar mai presus de toate un om de înaltă ținută morală, cu o disciplină de oțel, puternic, dar în același timp suflet sensibil și altruist.

Toate acestea le-am găsit când am privit adânc în omul Doina BENEA. Îi mulțumesc pentru șansa de a-mi călăuzi pașii în anii facultății, de a-mi fi profesor îndrumător de doctorat, pentru onoarea de a colabora ulterior, dar mai ales pentru privilegiul de a-i fi aproape în diferite momente ale vieții, ocazie cu care am descoperit un om minunat.

Profesorul universitar emerit Doina BENEA rămâne pentru noi o cale de urmat și un model greu de egalat, o flacără de lumină, care arde și va arde mereu pe altarul științei.

Maria HADIJI

Dacă ar trebui să vorbesc despre influența profesorului Doina Benea în viața mea, ar trebui să încep cu prima zi de curs și să sfârșesc cu ziua de mâine. Aș începe, așadar, cu prima zi a cursului despre Orientul Antic. Mărturisesc că nu am înțeles imediat de ce era nevoie de atâta bibliografie. Partea cu înțelegerea a venit mai târziu, la prima titularizare și apoi la catedră. Pentru că acolo, în lumea reală, am constatat că știu și m-am socotit norocoasă. Și dacă tot suntem la ceasul mărturisirilor, ar mai trebui să mărturisesc că am intrat în facultate fiind absolut convinsă că într-o zi voi rescrie istoria Egiptului antic. Însă după prima vară la *Tibiscum*, am știut că voi rămâne acasă și, mai ales, am știut că voi face arheologie. Aș vrea să fiu sinceră cu dumneavoastră! Cred că întotdeauna ați avut ajutor la a crește copiii pe șantierele dumneavoastră. Vă suspectez chiar că aveți sigur o înțelegere cu Doamne-Doamne, ba chiar sunt convinsă că și zeii romanilor v-au cam favorizat! Nu vorbesc doar despre cei care au ales la licență istoria antică, nici de cei care mai apoi au urmat un program de master în Arheologie Provincială și nici despre cei pe care i-ați îndrumat la doctorat. Vorbesc aici de toți cei care de-a lungul timpului au fost pe șantierele dumneavoastră, despre cei pe care i-ați îndrumat și i-ați sfătuit, indiferent de ce au ales să facă în viață, dar mai ales despre toți cei în ale căror comisii de doctorat ați fost și care au rămas pentru noi, doctoranzii dumneavoastră și colegi de generație cu aceștia, un fel de frați vitregi-buni. Aș dori să vă mulțumesc pentru că datorită dumneavoastră am astăzi destui frați în toată țara.

Unele dintre cele mai dragi amintiri ale mele se leagă de șantierele de la *Tibiscum* și Mehadia. Câte dureri de cap nu v-am dat! Nu v-am auzit să vă plângeți niciodată, nici când ați rămas fără mâncare pentru că erau aproape 100 de oameni la *Tibiscum*, nici când s-a făcut grevă și după aceea s-a renunțat la ea. Nu ați scos un sunet de protest nici măcar atunci când ați mâncat varză frecată cu un kilogram de sare, asta în timp ce toată lumea își puneă câte un polonic de varză și unul de apă. Dumneavoastră ați înghițit stoic lingură după lingură, ascultând explicația studentei de serviciu... ea așa

a învățat acasă la mama. Cum aş putea uita farsele făcute pe șantiere, de noi sau de dumneavoastră! Îmi amintesc când m-ați ținut jumătate de oră, studentă în anul întâi fiind, ca să curăț un os, explicându-mi cu candoare că este sigur un os uman, că nenorocitul posesor a murit de ciumă, că boala respectivă este încă letală dacă un nefericit atinge oasele celui infectat și mai ales v-ați amintit că nu mi-ați dat nici mănuși și nici măscuță și ați încheiat cu: *Ce facem acuma, dacă te-ai infectat?!*

Toate aceste amintiri și multe altele din perioada studenției și a formării mele profesionale sunt legate de dumneavoastră. Dincolo de carte, vă datorez drumul ales, iar dincolo de acesta vă datorez metoda și, cel mai important, cinstea și dragostea pentru meserie. Așadar, aş putea spune că influența profesorului Doina Benea în viața mea nu s-a sfârșit în ziua în care am terminat facultatea și am ajuns la catedră și nici măcar în momentul în care am terminat doctoratul și m-am angajat în muzeu. Influența Domniei sale va continua și mâine, prin amintirile frumoase, prin lucrurile pe care le-am învățat și mai ales prin valorile pe care mi le-a transmis.

Ana-Cristina HAMAT

Oamenii care ne inspiră pot fi oameni cu care avem norocul să ne întâlnim. Întâlnirea cu ei este definitivă. Sunt oamenii care își pun în practică visurile, oamenii care ne uimesc cu talentul lor, cu energia lor, așezată în slujba unor cauze care schimbă viața altora în mai bine. Faptele lor nasc cea mai importantă reacție în ceilalți – înțelegerea faptului că E POSIBIL, că visurile pot deveni realitate, că îți poți trăi viața în Bine și Frumos, că îi poți ajuta cu adevărat pe ceilalți. Acum și eu sunt fericit și recunoscător pentru că am fost călăuzit în tainele Antichității și pe drumul vieții de omul deosebit DOAMNA PROFESOR UNIVERSITAR EMERIT DOINA BENEA.

Nicolae HURDUZEU

Am avut privilegiul să o cunosc pe distinsa Doamnă Profesor universitar emerit Doina BENEA în urmă cu peste două decenii, la un simpozion pe teme istorice, organizat la Caransebeș. Deși sunt prin formație teolog, am avut onoarea de a fi printre primii doctoranzi ai Domniei sale. În calitate de coordonator la doctorat, am resimțit competența și profesionalismul cu care m-a îndrumat și susținut. Am admirat la Doamna Benea spiritul combativ, abnegația, pasiunea și onestitatea. Mereu deschisă, optimistă și încrezătoare, avea capacitatea de a ne mobiliza și motiva. Fără să se menajeze, în fiecare an se afla cu studenții pe un șantier arheologic.

În ceas aniversar, cu prețuire pentru realizările de excepție în cercetarea istorică și arheologică națională și în activitatea didactică de la catedră, de peste două decenii, în cadrul Facultății de Litere, Istorie și Teologie, din cadrul Universității de Vest din Timișoara, precum și pentru caldă afecțiune cu care ne-a onorat, rugăm pe Dumnezeu să o ocrotească, cu sănătate și putere de muncă încă mulți ani de acum înainte.

Vasile ITINEANȚ

Cei care o cunosc pe prof. dr. Doina Benea rămân profund impresionați de cunoștințele, caracterul, dedicarea, profesionalismul și personalitatea dânzei. Cei care

au avut deosebita onoare de a a-i fi doctoranzi, rămân schimbați pe viață. Este o persoană care redefinește cercetarea istorică și arheologică și care reușește cu adevărat să transmită pasiunea pentru trecut generațiilor prezente, ca acestea să influențeze viitorul.

Trajan KĂCINA

Personal, am întâlnit-o pe Doamna Profesoară BENEĂ când am pășit pentru prima dată într-o sală de curs. Ca student, descopeream “*Tibiscum*” și apoi mai multe articole de specialitate ale Doamnei Profesoare.

De fiecare dată ne amintim de dânsa când răsfoim edițiile “*Tibiscum*”, “*Dacia sud-vestică în sec. III-IV*”, în care se menționează activitatea științifică pe șantierele arheologice de la *Tibiscum* (Jupa), Drobeta și, din anul 2000, Praetorium (Mehadia). Îmi face plăcere să îmi amintesc de primul șantier arheologic, *Tibiscum*, unde am făcut practica de specialitate, atunci când, într-adevăr, am înțeles ce înseamna a practica arheologia.

Deci aș vrea să spun că activitatea Doamnei Profesoare Benea s-a desfășurat pe mai multe planuri, cu succese în toate domeniile: atât în activitatea de profesor, cât și în cea de arheolog.

Doamna Profesoară Doina BENEĂ și-a ajutat și își ajută în continuare studenții, foștii studenți și actualii profesori, care i-au cerut ajutorul. În afară de acestea, este un OM care încearcă să-ți deschidă noi orizonturi de cunoaștere în activitatea științifică, prin experiența și caracterul de care dă dovadă întotdeauna.

Este un model pentru cunoașterea arheologică, tocmai prin preocuparea sa pentru perfecționarea tinerilor arheologi și studierea de către aceștia a unor probleme majore din istoria antică a Daciei sud-vestice.

Sigur că doamna profesoară este un om care iubește cu patimă profesia și o face cu cinste, cercetând cu ambiție și entuziasm numeroasele situri pentru epoca romană, să scoată la lumina zilei și să publice studii de specialitate, articole care rămân surse de referință pentru toți cei care îi calcă pe urme.

Așadar, profesoara Doina Benea reprezintă pentru Dacia sud-vestică un factor vital, care prin studierea siturilor arheologice din această zonă a deschis căi spre cunoașterea tinerei generații, pentru a pregăti viitorii specialiști în domeniu.

Prin activitatea sa remarcabilă în domeniul arheologiei, prin opera sa, prin izbânda de a fi și a rămâne o personalitate științifică de seamă a Banatului, Doamna Profesoară Doina BENEĂ se situează în rândul personalităților remarcabile ale acestui neam.

Iulian LALESCU

“A citi pentru întâia oară o carte este ca și cum ți-ai face un nou prieten; a reciti o carte este precum te-ai întâlni cu un vechi prieten”. Acest vechi proverb chinez surprinde, cum nu se poate mai bine, esența întreprinderii publicistice a doamnei profesor universitar emerit Doina BENEĂ.

Transpunând aceste cuvinte ale proverbului, mai ales pentru cei care eram la început de carieră, putem spune că a te întâlni prima oară cu doamna profesor este ca și

cum ți-ai face un nou prieten, iar a te reîntâlni cu dânsa este ca și cum ai fi cu un vechi prieten.

Conectată la realitățile lumii istoricilor, doamna profesor a pregătit cu profesionalismul cu care ne-a obișnuit noi generații de doctoranzi, printre care mă număr și eu, iar pe această cale doresc să-i mulțumesc din suflet.

Mirela Elena LĂSCOIU

Consacrată și deosebit de respectată, omul de știință care și-a dedicat întreaga existență cercetării antichităților romane din România, Doina BENEĂ este incontestabil cea mai competentă expertă a Banatului antic. Cu un parcurs de cadru didactic universitar și de cercetare, care se remarcă prin valoare, consistență, acribie și integritate profesională, doamna prof. univ. emerit Doina BENEĂ reprezintă un exemplu demn de urmat pentru toți cei ce s-au aplecat asupra studierii Romei antice. Dezideratul nostru este ca și în perspectivă, pentru epoca antică romană, să putem perpetua același nivel al cercetării și apoi al publicării de articole, studii și cărți științifice, precum cele ale doamnei profesor, care reprezintă și vor reprezenta pentru posteritate un valoros etalon, obligatoriu a fi urmat de către comunitatea științifică. Ne exprimăm recunoștința și îi adresăm sincera noastră grațitudine doamnei prof. univ. emerit Doina BENEĂ pentru strădania de a ne îndruma și de a ne forma profesional, pentru sprijinul și încurajările imuabile de care am beneficiat pe parcursul a multor ani din partea DOAMNEI PROFESOR.

Cosmin MATEI

Îmi este dificil să vorbesc despre doamna Profesor Emerit Doina BENEĂ în câteva rânduri, dar am putut cunoaște, de-a lungul timpului, toate ipostazele întruchipate de marea doamnă a arheologiei bănățene: profesor, om de știință, prestigios arheolog, și, cea mai mare calitate, cea de OM.

În calitate de profesor și coordonator de doctorat, doamna profesor ne-a cultivat un stil de lucru, dragostea și respectul față de muncă, prețuirea tuturor elementelor care formează cultura și patrimoniul cultural național. Toate acestea, însă, ni le-a transmis prin exemplul personal, prin marea sa putere de muncă și dedicația față de lucrurile bine realizate.

Cu această ocazie, doresc să îi mulțumesc celei care mi-a fost și îmi este mentor, Prof. Emerit dr. Doina Benea, pentru tot sprijinul acordat în activitatea profesională, nu în ultimul rând, la formarea mea – ca om.

Bogdan MUSCALU

Și astăzi, după aproape două decenii de la întâlnirea cu doamna profesor Doina BENEĂ, îmi amintesc emoția pe care am simțit-o la primul curs de Istorie antică universală, când, citind lista de prezență, am fost întrebată: *“Ești din Pojejena? Acolo este frecvent numele Mutașcu”*. Eram surprinsă să constat că un profesor universitar știa de unde provin. Atunci nu știam că dumneaei, preocupată de istoria militară a Daciei, era la curent cu cercetările arheologice din castrul roman de la Pojejena. A fost înce-

putul unei frumoase colaborări, care se va concretiza cu teza de doctorat *Dacii în arma-ta romană*.

Astăzi, aflată la rândul meu la catedră, le sugerez elevilor ca ceea ce intențio-nează să aleagă în viitor să facă cu pasiune și entuziasm, fiindcă doar așa vor avea parte de satisfacții. Am văzut această pasiune la profesorul Doina BENEĂ la catedră, dar mai ales la arheologul și cercetătorul Doina BENEĂ pe șantierele arheologice de la Jupa și Mehadia, unde am participat în calitate de student, masterand și doctorand.

Pe șantiere am înțeles că în spatele cercetării stă o muncă imensă, susținută de un program riguros, respectat cu strictețe, de la care nu făcea concesii nici când starea de sănătate ar fi cerut-o. Prin activitatea pe care o coordona, prin atmosfera pe care o însuflețea, reușea să-i determine pe studenți să revină și în campaniile următoare, chiar dacă practica nu mai era obligatorie. Acolo am descoperit omul autodidact, iubitor de frumos, prin preocupările pe care doamna profesor Doina BENEĂ le manifesta pentru literatură și muzică clasică.

În societatea actuală postmodernă, constat uneori, cu părere de rău, că elevii nu mai au repere și modele de urmat. Personal, mă simt norocoasă că am avut șansa să cunosc un om asemenea profesorului Doina Benea: dedicat profesiei, pasionat de uni-versul arheologiei, dornic de-a îndruma și susține “învățăceii” pe drumul cunoașterii și înțelegerii istoriei, al cercetării arheologice și al propriei lor deveniri. Îi sunt recunos-cătoare pentru încrederea acordată și pentru sfaturile primite.

Lenuța MUTAȘCU

Vara anului 1998. La 20 de ani eram o tânără introvertită, puțin sociabilă, care nu se depărtase aproape deloc, până atunci, de confortul căminului și grija părinților. Dar a venit primul șantier arheologic sub coordonarea Doamnei Profesoare – Zăgăjeni –, cu cazarea în conacul pe atunci dezafectat, pe alocuri fără energie electrică, lipsit de apă curentă, cu grupuri sanitare rudimentare în curte, cu serviciul la bucătărie pentru 50 de persoane, cu deplasarea pe marginea șoselei, de două ori pe zi, cu uneltele în spi-nare, până la șantier. Condiții deloc ofertante pentru cineva ca mine. Părinții mei, cunos-cându-mă, au dat verdictul: “*nu se va obișnui aici, la primul sfârșit de săptămână va veni acasă*”. Dar la primul sfârșit de săptămână nu am mers acasă, nici în următoarele două. Tata i-a spus atunci Doamnei Profesoare: “*mi-ați stricat copilul, asta nu mai e copilul meu!*”. Dar nu mă stricase, ci mă salvase. Mi-a deschis ochii spre lume și viață, spre ceilalți, m-a ajutat să-mi depășesc limitele și temerile. Doamnei Profesoare îi dato-rez totul, profesional vorbind, dar și personal. Seriozitate, tenacitate, curaj, profesio-nalism, respect, demnitate, compasiune, empatie – sunt doar câteva trăsături de caracter prin care Doamna Profesoară mi-a modelat nu numai cariera, dar și personalitatea. Și pentru aceasta îi mulțumesc și îi voi rămâne recunoscătoare pentru totdeauna.

Atalia ONIȚIU

Sunt rare situațiile în care ai ocazia să întâlnești persoane de calitate umană și profesională în vremurile pe care le trăim în acest moment. Una dintre acestea este Doamna profesor Doina Benea. Doamnă a arheologiei românești, s-a impus încă de

la început într-o meserie dominată de o serie de prejudecăți, care s-au mai atenuat odată cu trecerea timpului. Opera sa este una impresionantă, care cuprinde studii de arheologie romană și nu numai, scrise cu o deosebită acribie științifică, recunoscute de comunitatea științifică națională și internațională. În mod sigur nu se poate vorbi despre viața militară a Daciei romane sau despre anticul *Tibiscum* fără a consulta cărțile și studiile publicate de Domnia sa de-a lungul vremii. Nu oricine ajunge membru al Institutului Arheologic German din Berlin (Deutsches Archäologisches Institut), nu oricine este în stare să scrie tratate de istorie antică, nu oricine are capacitatea de a sintetiza informații științifice pe care să le facă accesibile profanilor, nu oricine poate lăsa în urma sa o operă impresionantă, care se apropie, dacă nu mă înșel, de cifra 200. A editat o serie de volume care tratează viața economică a Daciei romane sau alte aspecte tematice în seria *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis*.

Am avut șansa de a-mi elabora teza de doctorat (despre canabele legiunii a XIII-a Gemina) sub atenta și exigenta îndrumare a Doamnei profesor Doina Benea. Discuțiile cu caracter științific, uneori presărate cu polemici ample, au avut darul de a fi parte integrantă în formarea mea profesională.

Câți mari profesori au reușit să creeze o școală de arheologie? Nu este un lucru ușor. Pot da câteva exemple, dar acestea sunt puține: Constantin Daicoviciu, Mihai Bărbulescu, Alexandru Suceveanu, Alexandru Matei, Radu Popa... Doamna profesor a reușit să creeze la Universitatea de Vest din Timișoara o școală de arheologie română de pe băncile căreia au învățat tainele acestei vocații Mariana Crînguș Balaci, Cătălin Balaci, Simona Regep, Atalia Ștefănescu-Onițiu, Călin Timoc, Bogdan Muscalu, Victor Bunoi și mulți alții, astăzi specialiști recunoscuți prin lucrările lor în domeniul nostru de activitate.

Latura umană? Greu să o pot descrie în doar câteva rânduri. Cred că aș putea să o expun într-o povestire. Sunt multe lucruri de spus, dar spațiul editorial nu ne permite. Când m-am înscris la cursurile doctorale, în toamna anului 2007, eram un tânăr arheolog care încerca să-și facă loc în lumea științifică. Nu mai spun că salariul meu era vai de mama lui, abia aveam bani să plătesc trenul Alba Iulia–Timișoara. Aflasem că după examene Doamna avea obiceiul să-și invite doctoranzii și colaboratorii la masă, și că ar fi indicat să nu fie refuzată. După un examen, într-o după-amiază frumoasă de toamnă, Doamna profesor ne invitase pe mine și pe colegul meu George Bounegru, împreună cu colaboratorii Domniei sale, la o pizzerie, dar nu oriunde, ci în buricul târgului. “Spuneți băieți, ce alegeți?”. Noi “... păi... aia, aia, mai ieftină...”. “Nu, măi, voi sunteți flămânzi. Aia!”. Nouă ne crăpa obrazul de rușine că ne comandase cel mai scump sortiment de pizza. Acesta este doar un exemplu minor din ceea ce a constituit relația noastră umană. Discuțiile cu privire la greutatea vieții și multe altele le-am putut purta fără nicio rețineră, oricând a fost nevoie. La un moment o să ne fie dor de Doina Benea. Trecerea inexorabilă a timpului lasă urme asupra fiecăruia dintre noi. Mi-e dor de Dânsa în fiecare zi, chiar dacă o sun foarte rar, dar momentele petrecute împreună, atâtea câte au fost, nu știu dacă o să mai am ocazia de a le repeta.

Radu OTA

De doamna profesoară mă leagă nu doar relații profesionale, ci și personale, ceea ce mă face să adaug și eu un portret, așa cum o văd eu, celor făcute de alți colegi de-ai mei ce au dorit să o omagieze. Am cunoscut-o pe doamna Doina Benea, profesor universitar doctor, la Universitatea de Vest din Timișoara, în urmă cu mulți ani, când, după un destin destul de agitat, dânsa a încercat să-mi creioneze, cu diplomația-i caracteristică, drumul pe care ar trebui să-l urmez. Am avut bucuria de a fi acceptat să-mi coordoneze lucrările de licență, de disertație și teza de doctorat. Îi datorez recunoștință și îi adresez mulțumiri pentru încrederea, susținerea, răbdarea și înțelegerea de care a dat dovadă în sprijinirea carierei mele profesionale și didactice.

Toate aceste lucruri m-au făcut să o prețuiesc și mai mult, doamna Prof. dr. Doina Benea fiind îmbinarea perfectă între fermitatea profesională și eleganța comportamentală. O viață de om pentru o profesie slujită cu tact și dăruire, cu o pasiune nesfârșită de a se îndrepta din nou către un țel, mai mult sau mai puțin cunoscut, dar cu siguranță științific. Cred că o caracterizează mai presus de orice o modestie și o discreție ieșite din comun. I-am simțit delicatetea, chiar dacă i-am dat uneori motive de supărare.

Mă bucur că am avut șansa de a o întâlni și cunoaște, motiv pentru care îmi exprim încă o dată gratitudinea și respectul meu, urându-i o viață lungă, susținută putere de muncă, cu spiritul tot tânăr și activ. Unei purtătoare de astfel de valori umane mă simt onorată să-i urez la acest ceas aniversar mulți ani liniștiți, armonie sufletească și putere de a-și continua activitatea profesională, bucurându-se din plin de farmecul vieții.

Mihaela POPESCU

Este dificil de expus în câteva cuvinte sentimentele de respect și admirație care mă încercă ori de câte ori mă gândesc la omul care m-a făcut să îndrăgesc Antichitatea mai mult decât oricare altă perioadă istorică și care mi-a insuflat pasiunea pentru arheologie. Îmi amintesc cu plăcere de zilele toride de la Jupa, când nu exista artefact descoperit care să-i fie "străin" doamnei profesoare sau câtă dreptate avea în interpretarea destinației și a formei unei construcții antice, de parcă ar fi fost în posesia unei hărți imaginare a castrului de la *Tibiscum*, ce era confirmată cu fiecare campanie de săpături.

Mă simt onorat și norocos să mă număr printre numeroșii studenți care au participat la cursurile domniei sale de la facultate, masterat și doctorat. Pentru mine, doamna prof. univ. emerit Doina BENEĂ este un model, o personalitate cu o bogată activitate profesională, recunoscută și apreciată atât în țară, cât și în străinătate, care a fost clădită pe zeci de ani de muncă și cercetare, sacrificii, onestitate, principialitate, modestie și bunătate.

Acum, la ceas aniversar, doresc să-i urez doamnei profesoare multă sănătate, fericire și să o asigur de respectul și considerația mea.

Sabin POPESCU

Un gând de recunoștință... Am întâlnit-o pe Doamna Profesor cu ocazia unor întâlniri de specialitate, conferințe, simpozioane sau la lansarea unor volume apărute sub iscălitura Domniei sale. Apropierea dintre noi s-a petrecut după o întâmplare oarecum

“norocoasă”, după ce coordonatorul meu de doctorat, prof. univ. dr. Radu FLORESCU, îmbolnăvindându-se, nu mi-a mai putut coordona teza și atunci colegii m-au îndrumat către Doamna Profesor Doina BENEĂ. Încă după primele întâlniri mi-am dat seama că nu-mi va fi ușor, având în față o personalitate de seamă a științei istorice și arheologice românești.

În răstimpul a peste o jumătate de veac a bogatei activități de cercetător, istoricul și arheologul prof. univ. dr. emerit Doina BENEĂ a coordonat șantiere arheologice pe teritoriul Banatului, și nu numai, concretizate în ample lucrări monografice, în studii de detaliu sau sinteză, pe o largă paletă tematică, mai ales în cadrul istoriei antice, oglindită în numeroase studii și comunicări.

Activitatea sa științifică cuprinde numeroase volume, studii, articole, recenzii, precum și comunicări la simpozioane naționale și internaționale, care subliniază personalitatea științifică a Doamnei Profesor, exigența sa proverbială, documentarea vastă, tratarea profundă a temelor abordate.

Doamna Profesor Doina BENEĂ lasă moștenire, subliniată și prin conferirea unor însemne de prețuire pentru întreaga activitate depusă, moștenire pe care îi doresc să o îmbogățească, o bogată operă istorică, o vie și luminoasă prezență de erudit cărturar, devotat arheologiei și istoriei românești, ale cărei valoroase contribuții de cunoaștere și aprofundare se evidențiază, pentru totdeauna, alături de cele ale înaintașilor săi.

La final, vreau să adaug câteva versuri din poezia *Arheologul și timpul*, al arheologului și poetului Silviu SANIE (*Soarele se face Lună*, Iași, 2004):

*Priveag scormonitor în tainele vremii
Sprinten alergi prin secole, milenii
Șovăitor te-oprești și la decenii
Târziu, când timpul ce se adună, doare
Și simți că de picioare s-agață bolovanii,
Îți amintești că vremea se număra, cândva, cu anii.*

Dacian RANCU

Îmi aduc aminte și acum cu emoție și bucurie de primele întâlniri de la cursurile și seminariile de Istorie antică universală, când am cunoscut-o pe Doamna Profesora DOINA BENEĂ, un PROFESOR dornic să îți împărtășească cunoștințe, să te îndrume și să te susțină necondiționat.

Dar cele mai plăcute și frumoase amintiri le am de pe șantierele arheologice, unde Doamna Profesora mi-a îndrumat pașii în formarea mea ca arheolog cu o permanentă grijă, cu încurajări și critici părintești atunci când aveam nevoie.

Doamnei Profesora îi datorez ceea ce sunt astăzi pe plan profesional și de aceea îi port și îi voi purta mereu toată recunoștința mea pentru șansa de a-mi fi acordat privilegiul de a fi învățacelul Domniei Sale.

Pentru toate acestea, pentru faptul că mi-ați fost în același timp dascăl, prieten, părinte, pentru că m-ați îndrumat în cele mai grele momente ale vieții mele doresc să VĂ MULȚUMESC!

Simona REGEP

Sunt onorat și, în același timp, bucuros să aștern câteva rânduri despre Doamna Profesor Univ. Dr. Doina Benea.

Drumurile noastre s-au intersectat în anul 1999, când am devenit student al Facultății de Litere, Filosofie și Istorie – secția Istorie și am participat la cursurile de Istorie antică universală și Epigrafie latină. Încă din această perioadă mi-am propus să mă dedic carierei didactice și, mulțumită Domniei Sale, am fost atras de fascinanta Istorie a antichității.

M-am decis să îmi continui studiile de licență, urmând masteratul “*Romanitate Orientală și arheologie provincială (sec. I-VI)*” și doctoratul cu lucrarea: “*Istoria orașului antic Drobeta și a teritoriului său rural*”, sub atenta îndrumare a Domniei Sale.

Perioadele de masterand și doctorand au constituit, pentru mine, o adevărată “școală”, care a avut un rol important în formarea și perfecționarea personală în domeniul istoriei antice, la care a contribuit în cea mai mare măsură Dascălul Doina Benea.

Astfel, cuvintele rămân sărace în a cuprinde personalitatea Doamnei Profesor, dar suntem datori în calitate de ucenici să păstrăm și să transmitem, la rândul-ne, generațiilor viitoare ce am primit de la dascălii noștri.

Am avut ocazia de a remarca, pe lângă tactul pedagogic avut de Doamna Profesor, corectitudinea, profesionalismul și latura umană atât în cadrul activităților de curs, cât și pe șantierele arheologice de la Mehadia și Jupa.

Doresc să mărturisesc faptul că, novice fiind între ale cercetării istorice, Doamna Profesor a știut să transmită importanța calității cercetării științifice, fapt ce a contribuit la o cât mai bună cunoaștere și cercetare a istoriei orașului antic Drobeta, în cadrul tezei de doctorat mai sus menționate.

Aduc aleasă mulțumire pentru zidirea sufletească la care a contribuit Doamna Profesor Doina Benea.

Nicolae ȘERBAN

Doina BENEĂ a predat o serie întreagă de cursuri legate de antichitatea clasică multor generații de studenți, a coordonat licențe, dizertații și lucrări de doctorat, a îndrumat foarte mulți dascăli la lucrările de gradul întâi, a făcut parte din comitete științifice și colegii de redacție a numeroase reviste de specialitate, a participat la multe conferințe și congrese naționale și internaționale în îndelungata-i carieră și mai ales a publicat foarte mult, la fel ca poate mulți alți mari profesori de la Universitatea de Vest din Timișoara. Totuși, s-a remarcat, mai mult ca oricare alt profesor universitar, îndeosebi în ochii studenților, pentru că a știut să le fie mereu alături, să îi ajute și să-i înțeleagă, să-i impulsioneze, să le trezească pasiunea pentru arheologie și cercetarea științifică și, nu în ultimul rând, a știut să-i sprijine cu tot ce are, ca aceștia să dobândească, o pregătire cât mai completă. Le-a oferit studenților, fără a avea întotdeauna sprijinul instituțional și colegial, posibilitatea de a merge în excursii de studii, de a participa la conferințe studentești, de a întreprinde săpături arheologice pe șantierele școală din Banat, de a avea un cerc de arheologie unde să-și expună proiectele proprii și chiar șansa de a scoate o revistă de specialitate proprie, le-a înlesnit contacte cu alți specialiști din țară și străinătate și multora le-a facilitat obținerea unei burse de studiu sau de doctorat. Mie

mi-a dat o șansă în plus: să îi fiu asistent, să am un loc de muncă la universitate și de la bun început (din anul I de facultate), să devin colaborator la cercetările sistematice de la *Tibiscum* – Jupa. A avut multă încredere în mine și în proiectele și ideile mele, “*m-a creditat*” de multe ori (cum îi plăcea să spună în glumă). Rămâne cu timpul să confirme că nu a greșit în alegerea făcută. Mulțumesc!

Ioan-Călin TIMOC

Desigur, mulți pot vorbi (și mult mai avizat) despre profesorul universitar, arheologul sau muzeograful Doina BENEĂ. Îndrăznesc să cred, și să sper, că sunt unul dintre cei cu care a interacționat și *altfel*. O cunosc pe doamna profesoară de 14 ani. Mi-a fost dascăl, mi-a coordonat lucrarea de licență, apoi de masterat și de doctorat. În toată această perioadă mi-a fost însă aproape ca om, mereu conectată la tot ce mi se întâmplă, bucurându-se pentru reușitele mele sau întristându-se pentru eșecuri, sfătuindu-mă, îndrumându-mă, motivându-mă, dar mai ales repetându-mi că, orice s-ar întâmpla în preajma mea, trebuie să înfrunt totul cu fruntea sus. Pentru că merită!

Sunt fericită să-i pot mulțumi și în felul acesta pentru tot ce a făcut și face pentru mine.

Oana TUTILĂ

Doamna prof. univ. emerit Doina Benea este un istoric complex, reușind să îmbine munca de cercetare cu predarea istoriei. A condus cercetările arheologice din partea de sud-vest a României, a adus o contribuție majoră la cunoașterea istoriei României, cu precădere a zonei de sud-vest, precum și a unor aspecte importante din istoria Europei centrale și estice.

De-a lungul celor aproape 50 de ani de activitate științifică arheologică și istorică, d-na prof. univ. dr. Doina Benea a publicat zeci de cărți de arheologie și istorie și sute de studii și articole științifice, a participat la conferințe naționale și internaționale, primind numeroase distincții academice.

Doamna dr. Doina Benea este un profesor foarte bun, cu multă umanitate și distincție. Ne-a învățat istorie și arheologie cu rigoare științifică și, în paralel, a creat relații inter-umane durabile. Printr-o bună comunicare și înțelegerea ei pentru fiecare student în parte, a reușit să micșoreze distanța catedră-bancă, cultivând, în același timp, respectul reciproc.

Doamna prof. univ. dr. Doina Benea a stabilit, pe parcursul întregii sale cariere științifice și didactice, un jalon de altitudine, un standard al cercetării istoriei, la care ne-am raportat ca studenți, masteranzi, doctoranzi, dar și în cariera de profesor, atunci când predăm istorie noilor generații de elevi.

Marinela ȚUNDREA

În viață ne este dat să trăim momente pline de emoție și împlinire datorită unor persoane ce se dovedesc a fi deschizători de drum, persoane pe care le apreciezi dincolo de cuvinte, oameni care văd în tine mai mult decât vezi tu, care iau decizia de a te îndruma și a munci alături de tine, pentru a-ți realiza un drum în viață. O astfel de

persoană a fost, este și va rămâne pentru mine, doamna prof. dr. Doina BENEĂ, un prestigios istoric și arheolog contemporan și o foarte apreciată cercetătoare a Antichității romane târzii, dar mai presus de toate *un dascăl pentru viață*.

Sub îndrumarea și purtarea de grijă a dnei profesor am realizat studiul cercetării elementelor creștinismului timpuriu, identificat în domeniul funerar al necropolelor romane târzii din Scythia Minor. M-a învățat să am încredere în propriile forțe, să mă descopăr și să înțeleg că, dacă voi munci cu pași mărunți, voi ajunge să mă bucur de realizările mele.

Am cunoscut-o în anii studenției ca un dascăl integru, ce reușea să transmită cu mult tact și dăruire tainele trecutului, conducându-ne prin studiu în lumea Istoriei Vechi Universale. Am descoperit o atitudine proprie unui dascăl adevărat, caracterizată prin marea înțelegere față de tineri, omenia în raport cu studentul, disponibilitatea pentru dialogul permanent, bazat pe schimbul de opinii.

Perioada studiilor aprofundate de masterat, urmate de școala doctorală, m-a făcut să descopăr în persoana doamnei profesor un mentor, ale cărei sfaturi îmi sunt și îmi vor rămâne călăuză.

Vidu Marius VASILONI

Gânduri alese, binecuvântare și har de la Dumnezeu, pentru mult stimata doamnă prof. emerit Doina Benea. Așa cum știm cu toții, știința rămâne mereu o întrebare nemărginită, o carte mereu deschisă. La elaborarea acestei cărți, doamna prof. emerit Doina Benea a trudit din plin, punând bază pe cercetarea științifică ce a adus o nouă abordare în Istorie. A vrut să dăruiască societății umane o nouă evoluție în acest domeniu, mai ales atunci când cunoaștem perspectiva istorică la care ne supunem, precum și societatea în care trăim.

Este profesorul care a insuflat în mine caracterul științific într-un mod profund. Rămân mereu recunoscător pentru acest lucru, mai ales pentru formarea de care am avut parte în anii de doctorat. Acest lucru s-a realizat sub oblăduirea doamnei profesor, care a lăsat în mine o amprentă foarte puternică pentru tot restul vieții. Sunt onorat că am cunoscut o astfel de personalitate și, spre satisfacția doamnei prof. emerit Doina Benea, voi fi determinat să duc mai departe istoria noastră națională și a întregii societăți.

Doresc să urez doamnei profesor emerit Doina Benea din toată inima: un gând bun, aleasă prețuire, deosebită stimă, iar *Istoria* să rămână mereu o emblemă a umanității.

Sergiu Marian ZAHARIA

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

STUDII DE SINTEZĂ

Doina BENEĂ, *Din istoria militară a Moesiei Superior și a Daciei: Legiunile a VII-a Claudia Pia Fidelis și a III Flavia Felix*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1983, 256 pg.

Doina BENEĂ, Petru BONA, *Tibiscum*, Ed. Museion, București, 1994, 155 pg., 53 pl., 48 fig., ISBN 9739590268.

Doina BENEĂ, *Istoria universală antică (I). Orientul antic*, Tipografia Universității de Vest, Timișoara, 1994, 148 pg.

Doina BENEĂ, *Dacia sud-vestică în secolele III-IV*, Vol. I, Editura de Vest, Timișoara, 1996, 306 pg.; 65 pl., 5 fig., ISBN 973-36-0282-5.

Doina BENEĂ, *Dacia sud-vestică în secolele III-IV*, Vol. II: *Interferențe spirituale*, Editura de Vest, Timișoara, 1999, 219 pg., 29 pl., ISBN 973-36-0321-X.

Ștefan CHIȘU, **Doina BENEĂ**, Ioana PĂȘCUȚĂ, Delia ILIE, Sorin PRIBAC, *Grădiștea de Munte (monografie)*, vol. I, Colecția Grisellini, Ed. Eurostampa, Timișoara, 2001, 460 pg., ISBN 973-687-039-1.

Doina BENEĂ, *Istoria universală antică (I). Orientul antic*, Tipografia Universității “Eftimie Murgu”, Reșița, 2001 (ediția a II-a), 196 pg.

Doina BENEĂ, *Istoria așezărilor de tip vici militares din Dacia Romană*, Bibliotheca Historica et Archaeologica, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2003, 274 pg., ISBN 973-592-093-X.

Doina BENEĂ, *Die römischen Perlenwerkstätten aus Tibiscum / Atelierele de sticlă de la Tibiscum*, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2004 (*editio princeps*), 288 pg., ISBN 973-592-113-8.

Florin DRAȘOVEAN (ed. coord.), **Doina BENEĂ**, Mircea MARE, Mircea MUNTEAN, Daniela TĂNASE, Mariana CRÂNGUȘ, Florentina CHIU, Dorel MICLE, Simona REGEP-VLASCICI, Alexandru SZENTMIKLOSI, Atalia ȘTEFĂNESCU, Călin TIMOC, *Săpăturile arheologice preventive de la Dumbrăvița. DN – varianta ocolitoare Timișoara km. 549+076 – DN 69 km. 6+430*, Bibliotheca historica et archaeologica Banatica, 33, Ed. Waldpress, Timișoara, 2004, 222 pg., ISBN 973-8453-89-5.

Doina BENEĂ, Ioana HICA, *Damnatio memoriae în arhitectura romană târzie de la Dunărea de Jos*, Bibliotheca Historica et Archaeologica, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2004, 192 pg., ISBN 973-592-121-9.

Doina BENEĂ, Mariana CRÎNGUȘ, Simona REGEP-VLASCICI, Atalia ȘTEFĂNESCU, *Arta și tehnica emailului în Dacia Romana / The art and Technique of the Enamel in Roman Dacia*, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2006, 192 pg., 28 pl. alb negru, 8 color, 3 hărți, ISBN 973-592-151-0.

Doina BENEĂ, *Edificiul de cult de la Praetorium (Mehadia)*, Bibliotheca Historica et Archaeologica, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2008, 120 pg., 54 figuri, 12 planșe, ISBN 978-973-592-215-3.

Doina BENEĂ, *Die römischen Perlenwerkstätten aus Tibiscum / Atelierele de sticlă de la Tibiscum*, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2011 (*editio secunda*), 299 pg., 3 planșe color, 45 figuri alb negru, ISBN 978-592-272-6.

Doina BENEĂ, *Istoria Banatului în antichitate*, Bibliotheca Historica et Archaeologica: Istorie antică. Arheologie, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2013 (*editio princeps*), 472 pg., ISBN 978-973-592-316-7.

Doina BENEĂ, *Istoria Banatului: Antichitatea*, Ediție prefațată și îngrijită de Prof. Mihai BĂRBULESCU, Acad. PĂUN ION OTIMAN, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Ed. Academiei, București, 2016, 452 + [74] pg., ISBN 978-973-27-2701-0.

STUDII ȘTIINȚIFICE

Doina BENEĂ, *O gemă gnostică din colecția Muzeului Regiunii Porților de Fier*, În: *Revista Muzeelor*, București, 4, 1972, pp. 346-347.

Doina BENEĂ, *Monede dacice descoperite la Drobeta*, În: *Apvlvm*, XI, 1973, pp. 711-714.

Doina BENEĂ, *Oglinzi de plumb descoperite la Drobeta*, În: *Drobeta*, 1, 1974, pp. 169-178.

Doina BENEĂ, *Observații cu privire la topografia Diernei în epoca romană*, În: *Banatica*, 3, 1975, pp. 91-98.

Doina BENEĂ, Ana ȘCHIOPU, *Un mormânt gnostic descoperit la Dierna*, În: *Acta Musei Napocensis*, 11, 1974, pp. 115-125.

Doina BENEĂ, *Istoria legiunilor a VII-a Claudia Pia Fidelis și a IIII-a Flavia Felix* (Rezumatul tezei de doctorat), Cluj-Napoca, 1974, 24 pg.

Doina BENEĂ, *O insignă militară de la Romula*, În: *Oltenia. Studii și Comunicări. Arheologie-Istorie*, Craiova, I, 1974, pp. 69-74.

Doina BENEĂ, T. PĂVĂLAN, *Așezarea romană de la Izimșa (Jud. Mehedinți)*, În: *Buletin de informare pentru cadrele didactice Mehedinți*, Drobeta-Turnu Severin, 1, 1974, pp. 52-56.

Doina BENEĂ, *Dierna-1800*, În: *Magazin istoric*, 1974, 4, pp. 15-18.

Doina BENEĂ, *Noi cărămizi șampilate din secolul IV descoperite la Svinița (jud. Mehedinți)*, În: *Tibiscus*, Timișoara, 4, 1975, pp. 125-128.

Doina BENEĂ, *Un medic al legiunii a VII-a Claudia la Drobeta în timpul războaielor marcomanice*, În: *Sargeția*, 11-12, 1974-1975, pp. 303-306.

Doina BENEĂ, Corneliu Mărgarit TĂTULEA, *Morminte de incinerare descoperite la Drobeta*, În: *Apvlvm*, XIII, 1975, pp. 667-675.

Doina BENEĂ, *O șampilă inedită de mortarium descoperită la Drobeta*, În: *Buletin de informare pentru cadrele didactice Mehedinți*, Drobeta-Turnu Severin, 2, 1975, pp. 12-14.

Doina BENEĂ, *Einige Aspekte der Römerherrschaft im Gebiet des Eisernen Tor nach Aurelian Rückzug*, În: Jenő FITZ (ed), *Limes: Akten des XI. Internationalen Limeskongresses: Székéshérvár, 30.08-6.09.1976*, Akademiai Kiadó, Budapest, 1977, XIV + 765 pg.; pp. 321-332.

Doina BENEĂ, *Câteva fragmente de vase votive descoperite la Drobeta*, În: *Drobeta*, 2, 1976, pp. 55-61.

Doina BENEĂ, *Oficina militară de la Dierna (sec. III-IV e.n.)*, În: *Acta Musei Napocensis*, 13, 1976, pp. 206-214.

Doina BENEĂ, *Câteva precizări cu privire la monumentele epigrafice ale Cohortei I Sagittariorum la Drobeta*, În: *Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie*, 27, 1976, 1, pp. 77-84.

Marius MOGA, **Doina BENEĂ**, *Unelte agricole romane descoperite la Tibiscum*, În: *Studii și Comunicări*, Seria Etnografie-Istorie, Caransebeș, II, 1977, pp. 321-329.

Doina BENEĂ, *Câteva considerații cu privire la topografia Drobetei în secolele II-III*, În: *Acta Musei Napocensis*, 14, 1977, Cluj-Napoca, pp. 133-145.

Doina BENEĂ, *Vexilații ale legiunii a V-a Macedonica la Drobeta în secolele III-IV e.n.*, În: *Acta Musei Porolisensis*, 1, 1977, pp. 171-180.

Doina BENEĂ, *Tipare de medalioane din ceramică din colecția Muzeului Banatului*, În: *Banatica*, 4, 1977, pp. 161-168.

Doina BENEĂ, *Cetatea romană târzie de la Puținei*, În: *Studii de Muzeografie și Istorie Militară*, Muzeul Militar Central, București, 10, 1977, pp. 37-45.

Doina BENEĂ, *Cărămizi șampilate din colecția Muzeului Porțile de Fier*, În: *Apvlm*, XVI, 1978, pp. 199-209.

Doina BENEĂ, *Die V. Makedonische Legion auf den nordlichen Donaulimes im 3.-4. Jhd*, În: *Acta Musei Napocensis*, 15, 1978, pp. 235-244.

Doina BENEĂ, Marius MOGA, *Tibiscum și războaiele marcomanice*, În: *Tibiscus*, Timișoara, 5, 1978, pp. 133-140.

Doina BENEĂ, *Tibiscum în lumina descoperirilor epigrafice*, În: *Tibiscus*, Timișoara, 5, 1978, pp. 141-148.

Doina BENEĂ, *O piesă ornamentală de car romană de la Drobeta*, În: *Revista Muzeelor*, București, 9, 1978, pp. 59-60.

Doina BENEĂ, *Cu privire la transferarea legiunii a IIII-a Flavia felix din Dacia în Moesia Superior*, În: *Studii și Comunicări*, Seria Istorie, Caransebeș, 4, 1979, pp. 219-228.

Doina BENEĂ, *Opaițe romano-bizantine din colecția Muzeului Banatului*, În: *Sargeția*, 14, 1979, pp. 218-224.

Doina BENEĂ, *Numerus Palmyrenorum Tibiscensium. Contribuții la istoria trupelor de palmyreni din Dacia*, În: *Apvlvm*, XVIII, 1980, pp. 132-140.

Constantin POP, **Doina BENEĂ, *Un bronz roman de la Tibiscum*, În: *Acta Musei Napocensis*, 18, 1981, pp. 461-463.**

Doina BENEĂ, *Regiunea Porților de Fier în secolele II-III. Cu privire la relațiile militare dintre Dacia și Moesia Superior*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), VIII, 1981, pp. 23-31.

Doina BENEĂ, *Capsule romane pentru protejarea sigiliilor descoperite la Tibiscum*, În: *Acta Musei Napocensis*, 19, 1982, pp. 337-343.

Doina BENEĂ, *Contribuții la cunoașterea unităților militare din castrul roman de la Tibiscum*, În: *Studii și Comunicări*, Seria Etnografie-Istorie, Caransebeș, IV, 1982, pp. 173-182.

Doina BENEĂ, *Contribuții la istoria Banatului în secolele III-IV în lumina unor recente cercetări arheologice*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), IX, 1982, pp. 1-11.

Doina BENEĂ, *Atelierele ceramice de la Tibiscum (Contribuții la istoria atelierelor de ceramică din sud-vestul Daciei)*, În: *Potaissa*, 3, 1982, pp. 22-41.

Doina BENEĂ, *Die Glaswerkstätten von Tibiscum und der Perlenexport ins Barbaricum im 2. bis 4. Jhd*, În: *Apvlvm*, XXI, 1983, pp. 115-120.

Doina BENEĂ, *Expoziția Podoabe din mileniul I din vestul României*, În: *Revista Muzeelor*, București, 4, 1983, pp. 20-22.

Doina BENEĂ, *Cercetări arheologice în așezarea civilă de la Tibiscum. Edificiul VII*, În: *Banatica*, 7, 1983, pp. 187-201.

Ioan PISO, **Doina BENEĂ, *Das Militärdiplom von Drobeta*, În: *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik*, 56, 1984, pp. 263-295.**

Ioan PISO, **Doina BENEĂ, *O nouă diplomă militară de la Drobeta*, În: *Drobeta*, 6, 1984, pp. 63-75.**

Ioan PISO, **Doina BENEĂ, *O diplomă militară de la Drobeta*, În: *Acta Musei Napocensis*, 21, 1984, pp. 111-124.**

Doina BENEĂ, *Tipuri de morminte romane descoperite la Drobeta*, În: *Revista Muzeelor*, București, 4, 1984, pp. 52-61.

Doina BENEĂ, *Beiträge zur Geschichte der militärischen und Wirtschaftlichen Beziehungen zwischen Dazien und Oberen Moesien. (Das Gebiet Eisernene Tores im 2.-3.Jhr.)*, În: *Actes du VIIIe Congrès international d'Épigraphie Grecque et Latine à Athènes, 1982*, Athènes, 1984, pp. 67-70.

Doina BENEĂ, *Römische Töpferwerkstätten aus Tibiscum*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XI, 1985, pp. 11-19.

Doina BENEĂ, *Numerus Maurorum Tibiscensium. Contribuții la istoria trupelor de mauri din Dacia*, În: *Banatica*, 8, 1985, pp. 139-154.

Adrian BEJAN, Doina BENEĂ, *Şantierul arheologic Hodoni-Pustă. Raport preliminar (1979-1984)*, În: *Banatica*, 8, 1985, pp. 187-201.

Doina BENEĂ, *Das Römerlager von Tibiscum und seine Rolle im Verteidigungssystem von Sud-Westen Dakien*, În: Christoph UNZ (ed), *Studien zu den Militärgrenzen Roms III 13. Internationaler Limeskongreß Aalen 1983: Vorträge*, Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg, 20, Landesdenkmalamt Baden-Württemberg, Stuttgart, 1986, 816 pg., ISBN 3806207763; pp. 451-460.

Doina BENEĂ, Adrian BEJAN, Mircea MARE, *Aşezarea daco-romană de la Timișoara-Cioreni*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XII, 1986, pp. 3-15.

Doina BENEĂ, *Noi piese paleocreștine din colecția Muzeului Banatului Timișoara*, În: *Revista Mitropoliei Banatului*, Timișoara, 1-2, 1986, pp. 42-53.

Doina BENEĂ, *Mărturii arheologice de la Tibiscum în secolele III-IV*, În: *Studii și Comunicări*, Seria Etnografie-Istorie, Caransebeș, VI, 1986, pp. 241-259.

Doina BENEĂ, *Cohors I Vindelicorum c.R p.f. in Dakien*, În: Ekkehard WEBER, Gerhard DOBESCH, *Römische Geschichte, Altertumskunde und Epigraphik: Festschrift für Artur Betz zur Vollendung seines 80. Lebensjahres*, Archäologisch-epigraphische Studien, 1, Österreichische Gesellschaft für Archäologie, Wien, XIII + 686 + [13] pg.; pp. 47-54.

Doina BENEĂ, Richard PETROVSZKY, *Wersktätten zur Metallverarbeitung in Tibiscum im 2. und 3. Jhd*, În: *Germania*, Frankfurt a. Main, 65, 1987, 1, pp. 226-239.

Doina BENEĂ, Adrian BEJAN, *Aspecte ale vieții rurale în sud-vestul Daciei în secolele II-IV (I)*, În: *Acta Musei Napocensis*, 24-25, 1987-1988 (1989), pp. 247-260.

Doina BENEĂ, *Contribuții la istoria relațiilor politice dintre Imperiul Roman și geto-daci. Expediția lui Aelius Catus*, În: *Apulum*, XXV, 1989, pp. 147-158.

Doina BENEĂ, *Lampes romains de Tibiscum*, În: *Dacia*, NS, 34, 1990, pp. 139-168.

Doina BENEĂ, *Einige Bemerkungen über die palmyrenischen Grabdenkmäler von Dakien*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 2, 1990, pp. 188-194.

Doina BENEĂ, *Der Kastellvicus von Tibiscum*, În: Dorin ALICU, Hans BÖGLI (eds), *Politique Édilitaire dans les provinces de l'Empire Romain. Colloque Roumano-Suisse. Deva [21-26 octobre] 1991*, Musée d'histoire de la Transsylvanie, Cluj-Napoca, 1993, 216 pg.; pp. 173-178.

Doina BENEĂ, *Vicusul militar de la Tibiscum*, În: *Analele Universității de Vest Timișoara*, Seria Filosofie, Socio-Umane, 3, 1991, pp. 37-47.

Doina BENEĂ, *Limigantes et Argaragantes (I)*, În: *Analele Universității de Vest Timișoara*, Seria Filosofie, Socio-Umane, 4, 1992, pp. 143-152.

- DOINA BENEĂ**, *Atelierul metalurgic de la Criciova*, În: *Ziridava*, 13, 1992, pp. 79-90.
- Doina BENEĂ**, *Castrul mic de la Tibiscum*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XVI, 1992, pp. 91-106.
- Doina BENEĂ**, *Das Banat in Zeit de Kaiser Trajans*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 3, 1992, pp. 302-327.
- Doina BENEĂ**, Ovidiu BOZU, *Das Banat in das römischen Kaiserzeit*, În: *Symposia Thracologica*, 9, București, 1992, pp. 44-57.
- Doina BENEĂ**, *Die Bedeutung der Vici Militari für den Aufbau des städtischen Niederlassungen in Dazien*, În: *Pre-actes du XIVe Congreso Internacional de Arqueología Clásica, Taragona, 11-16 sept. 1993*, 2, Taragona, 1993, pp. 59-61.
- Doina BENEĂ**, *Limigantes et Argaragantes (II)*, În: *Analele Universității de Vest Timișoara*, Seria Filosofie, Socio-Umane, 5, 1993, pp. 133-141.
- Doina BENEĂ**, *Contribuții la istoria vici-ilor militare din Dacia*, În: *Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie*, 44, 3, 1993, pp. 267-292.
- Doina BENEĂ**, *Beitrag zum Studium der palmyrenischen Grogdenkmaler in Dakien (besonderes mit Bezug auf die Grabungsbefunde aus Tibiscum)*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 2, 1993, pp. 188-194.
- Doina BENEĂ**, *Castrul de pământ (I) de la Tibiscum*, În: *Banatica*, 12, 1, 1993, pp. 213-218.
- Doina BENEĂ**, Adrian BEJAN, *Aspecte ale vieții rurale în sud-vestul Daciei în secolele II-IV(II)*, În: *Acta Musei Napocensis*, 26-30, 1989-1993 (1994), pp. 127-148.
- Doina BENEĂ**, *Colegiul utricularilor din Dacia*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 4, 1994, pp. 302-210.
- Doina BENEĂ**, *Orașul antic Tibiscum. Considerații istorice și arheologice*, În: *Apvlvm*, XXXI, 1, 1995, pp. 149-173.
- Doina BENEĂ**, *Dacia în timpul lui Aurelianus*, În: *Banatica*, 13, 1, 1995, pp. 149-170.
- Doina BENEĂ**, *Die Urbanisierung der Militarvici in Dazien. Einfluss der demographischen Faktoren auf ihre Entwicklung*, În: Regula FREI-STOLBA, Heinz E. HERZIG (eds), *La politique éditiltaire dans les provinces de l'Empire romaine: Ilème – IVème siecles après J.-C.: Actes du IIe colloque roumano-suisse: Berne, 12-19 septembre 1993*, Peter Lang AG, Internationaler Verlag der Wissenschaften, Berne, 1995, 318 pg., ISBN 3906755479; pp. 231-249.
- Doina BENEĂ**, *Die dako-römischen Beziehungen in der Literaturquellen des 1.Jh.n. Chr.*, În: Sever DUMITRAȘCU, Vasile MOGA, Aurel CHIRIAC, Sorin ȘIPOȘ (eds), *Din istoria Europei Romane*, Universitatea din Oradea, Seria Istorie, 4, 1995, Oradea, 346 pg.; pp. 157-161.
- Doina BENEĂ**, *Die Lampenproduktion aus Tibiscum und ihr Verbreitungsreal*, În: *Acta Rei Cretariae Romanæ Favtorvm* (RCRF), Acta 33: Congressvs vndevice-

simvs Rei Cretaricæ Romanæ Favtorvm in Dacia habitvs [Timișoara. august-septembrie] MCMXCIV, Dr. Rudolf HABELT GmbH, Abingdon/Bonn, ISBN 978-3-7749-3620-1; pp. 59-62.

Doina BENEÀ, *Un atelier de verrier à Tibiscum*, În: *Annales du 13e Congrès de l'Association Internationale pour l'Histoire du Verre: Pays Bas, 28 août - 1 septembre 1995*, Lochem, 1996, pp. 193-201.

Doina BENEÀ, *Einige Bemerkungen über das wirtschaftliche Leben in die Militärvici*, În: *Zbornik Narodnog Muzeja. 1. Arheologija*, 16, 1 (In memoriam Vladimiri Kondić), 1996, Beograd, pp. 249-254.

Doina BENEÀ, *Interferențe spirituale în așezările daco-romane din sud-vestul Daciei în secolele III-IV*, În: *Sargeția*, 26, 1 (1995-1996), pp. 369-383.

Doina BENEÀ, *Die Glasperlenwerkstatt von Tibiscum und die Handelsbeziehungen mit dem Barbaricum*, În: Uta VON FREEDEN, Alfried WIECZOREK (eds), *Perlen: Archäologie ▪ Techniken ▪ Analysen, Akten des Internationalen Perlensymposiums in Mannheim vom 11. bis 14. November 1994 (Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte)*, R. Habelt Verlag, Mannheim, 1997, 386 pg., ISBN 3774928053; pp. 61-74.

Doina BENEÀ, *Quelques observations sur la céramique du l'agglomeration daco-romaine Timișoara –Freidorf*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), I: *Études sur la céramique romaine et daco-romaine de la Dacie et de la Mésie Inférieure*, 1997, pp. 55-76.

Doina BENEÀ, *Cohors I Brittonum∞ Ulpia c.R. in Dakien*, În: *Acta Musei Napocensis*, Seria Preistorie-Istorie Veche-Arheologie, 34/I (Contribuții la cunoașterea armatei romane în provinciile dacice), 1997, pp. 53-60.

Doina BENEÀ, *Epigraphica (I)*, În: Mihai BĂRBULESCU (coord.), *Civilizația romană în Dacia*, Bibliotheca Rerum Transsilvaniae, XIX, Centrul de Studii Transilvane, Fundația Culturală Română, Cluj-Napoca, 1997, 264 pg., ISBN 9735771012; pp. 107-118.

Doina BENEÀ, *fișe catalog nr. 109, 126, 152-153, 213, 215, 223-227, 230-232, 237, 259*, În: Constantin POP (red.), *Catalogul Expoziției Naționale - Katalog der Nationalen Ausstellung Miles Romanus in Provincia Dacia* [organizator: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca], Ministerul Culturii, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj- Napoca, 1997, 87, XIII pg., ISBN 9730004730.

Doina BENEÀ, *Hecate triformis de la Mehadia*, În: *Școala Mehedințeană*, Drobeta-Turnu Severin, 11, 1997, pp. 4-5.

Doina BENEÀ, *Reliefuluri sculpturale votive tibisciense (I)*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 6, 1998, pp. 233-240.

Doina BENEÀ, *Le habitat au sud-ouest de la Dacie (les siècles III-IV-ème)*, În: Victor Henrich BAUMANN [et alii] (ed), *La politique édilitaire dans les provinces de l'Empire romaine: IIème – IVème siècles après J.-C.: Actes du IIIe Colloque Roumano-Suisse: La vie rurale dans les provinces romaines: vici et villae* (Tulcea,

8-15 octombrie 1995) [à l'Institut de recherches eco-muséales de Tulcea], Biblioteca Istro-Pontică, Seria Arheologie, 3, [Institutul de Cercetări Eco-Muzeale], Tulcea, 1998, 284 pg., ISBN 973-98041-3-6; pp. 101-118.

Doina BENEĂ, *Die Palmyrener in Dakien*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XVII-XVIII, 1994-1995 (1998), pp. 45-63.

Doina BENEĂ, Iulian LALESCU, *Contribuții la istoria așezării de la Ad Mediam-Băile Herculane*, În: *Sargetia*, 27, 1, 1997-1998, pp. 269-306.

Doina BENEĂ, *Din istoria anticului oraș Apulum*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XIX-XX, 1995-1996 (1999), pp. 27-38.

Doina BENEĂ, *Amfore din vicus-ul militar de la Tibiscum (II). Relațiile comerciale cu Hispania Baetica*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XIX-XX, 1995-1996 (1999), pp. 195-200.

Doina BENEĂ, *Archäologische Forschungen am dem Limes der Dacia Apulensis (1984-1994)*. În: Nicolae GUDEA (ed), *Proceedings of the XVIIth International Congress of Roman Frontier Studies, Zalău, 1997*, Muzeul Județean Sălaj, Zalău, 1999, XVII + 953 pg., ISBN 97-98027-8-8; pp. 172-186.

Doina BENEĂ, *Evoluția istorică a așezării civile de la Apulum*, În: Dumitru PROTASE, Dan BRUDAȘCU (coord.), *Napoca: 1880 de ani de la începutul vieții urbane*, Redacția Publicațiilor Primăriei Municipiului Cluj-Napoca, Cluj-Napoca, 1999, 240 pg; pp. 40-54.

Doina BENEĂ, *Die Beziehungen zwischen Dakien und Pannonien zur Zeit des Kaisers Traian*, În: *Apvlym*, XXXVI, 1999, pp. 175-186.

Ioan PISO, **Doina BENEĂ, *Epigraphica Tibiscensia***, În: *Acta Musei Napocensis*, 36, 1, 1999, pp. 91-107.

Doina BENEĂ, *Drobeta în mărturiile epigrafice ale Imperiului Roman*, În: Școala Mehedințeană, Drobeta-Turnu Severin, 3, 1999, pp. 4-5.

Doina BENEĂ, *Les verres d'époque romaine du vicus militaire de Tibiscum*, În: *Annales de 14e Congrès de l'Association Internationale pour l'Histoire du Verre: Venezia-Milano, 1998, 2000*, pp. 178-182.

Doina BENEĂ, *Les amphores de Tibiscum. Les relations commerciales entre la Dacie et les territoires de la Méditerranée orientale*, În: Susanne ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER (ed), *Congressus vicesimus Rei Cretariae Romanae Fautorum Ephesi et Pergami habitus MCMXCVIII*, Rei Cretariae Romanae Fautorum, Acta 36, Abingdon, 2000, 578 pg.; pp. 435-439.

Doina BENEĂ, *Die Innere Organisation der Militärviici aus Dakien(I). Die Wohnungen*, În: Horia CIUGUDEAN, Vasile MOGA (eds), *Army and Urban Development in the Danubian Provinces of the Roman Empire. Proceedings of the International Symposium –Alba Iulia, 8th-10th October 1999*, Bibliotheca Musei Apulensis, XV, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Alba Iulia, 2000, 340 pg., ISBN 9738141095; pp. 31-63.

Doina BENEĂ, *Un posibil lăcaș de cult creștin de la Porolissum*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XXI-XXII, 1997-1998 (2000), pp. 7-18.

Doina BENEĂ, *Organizarea internă a așezărilor vicane ale castrelor auxiliare (II). Edificiile de cult*, În: *Sargetia*, XXVIII-XXIX, 1999-2000, pp. 191-205.

Doina BENEĂ, *On the Praetorium Toponyms in Roman Dacia*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), II: *Daker und Römer am Anfang des 2. Jh. n. Chr. im Norden der Donau*, 2000, pp. 117-124.

Doina BENEĂ, *La legione XIII Gemina e Massimino il Tracce ad Aquileia*, În: *Quaderni Friulani di Archeologia*, Udine, 10, 1, 2001, pp. 95-102.

Doina BENEĂ, *Legiunea a XIII-a Gemina și Maximinus Thrax la Aquileia*, În: Lucia CORNEA, Mihai DRECIN, Barbu ȘTEFĂNESCU, Aurel CHIRIAC, Ioan CRIȘAN (eds), *Adevărul omeneste posibil pentru rânduirea binelui ... Volum omagial dedicat profesorului univ. dr. Sever Dumitrașcu la împlinirea vârstei de 65 de ani*, Universitatea din Oradea, Muzeul Țării Crișurilor, Fundația Culturală "Munții Apuseni", Ed. Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2001, 722 pg., ISBN 973-98560-6-3; pp. 197-204.

Ștefan CHIȘU, **Doina BENEĂ**, *Unelte descoperite în zona Munților Orăștiei*, În: Gelu FLOREA, Liliana SUCIU (coord.), *Studii de istorie antică: Omagiu profesorului Ioan Glodariu*, Bibliotheca Musei Napocensis, 20, Muzeul de Istorie al Transilvaniei, Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca, 2001, 484 pg., ISBN 9730024456; pp. 143-149.

Doina BENEĂ, Mariana CRÎNGUȘ, *Evoluția vicus-ului de la Tibiscum în sec. II-III. Cu privire la principalele căi de acces în așezare*, În: *Sargetia*, 30, 2001-2002, pp. 181-195.

Doina BENEĂ, *Relațiile dintre Dacia și Moesia Superior*, În: *Apvlvm*, XXXVIII, 1, 2001, pp. 137-146.

Doina BENEĂ, *Câteva observații privind așezările din Dacia amintite pe Tabula Peutingeriana*, În: Călin COSMA, Dan TAMBA, Aurel RUSTOIU (eds), *Studia archaeologica et historica Nicolae Gudea dicata / Omagiu profesorului Nicolae Gudea la 60 de ani / Festschrift für Professor Nicolae Gudea gelegentlich des 60. Geburtstages*, Bibliotheca Musei Porolissensis, 4, Ed. Porolissum, Zalău, 2001, 572 pg., ISBN 973998231X; pp. 285-300.

Doina BENEĂ, *Dacia pe Tabula Peutingeriana*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Temesienis* (BHAUT), IV: *In memoriam Dumitru Tudor*, 2001, pp. 135-149.

Doina BENEĂ, *Integrarea culturală a palmyrenilor în Dacia Romană*, În: *Apvlvm*, XXXIX, 1, 2002, pp. 185-199.

Doina BENEĂ, *Die Spätromische Gürtelschnallen von Hinova*, În: Maurizio BUORA (ed), *Miles Romanus dal Po al Danubio nel Tardoantico. Atti del. Convegno Internazionale Pordenone-Concordia Sagittaria, 17-19 marzo 2000*, Consorzio universitario di Pordenone, Centro studi storici del Friuli occidentale, Luca-

print, Pordenone, 2002, 320 pg., ISBN 8888712003; pp. 287-293.

Doina BENEÀ, *On the Praetorium Toponyms in Roman Dacia*, În: Konstantine BOŠNAKOV, Diljana V. BOTEVA-BOJANOVA (eds), *Sbornik v čest na Prof. Margarita Tačeva*, Jubilaeus, V, Univ. Izdat. "Sv. Kliment Ochridski", Sofia, 2002, 420 pg., ISBN 9540716748; pp. 23-27.

Doina BENEÀ, *Römische Werkstätten in Dakien (I) (mit Bezugnahme auf die Herstellung von Schmuckstücken und militärische Ausrüstungsgegenstände aus Bronze)*, În: Klára KUZMOVÁ, Karol PIETA, Ján RAJTÁR (eds), *Zwischen Rom und Barbaricum: Festschrift für Titus Kolnik zum 70. Geburtstag*, Archaeologica Slovaca Monographiae, Communicationes, 5, Archäologisches Institut der Slowakischen Akademie der Wissenschaften, Nitra, 2002, 428 pg., ISBN 808870961X; pp. 41-65.

Doina BENEÀ, *Les fouilles de Dierna (I). Le Secteur D*, În: *The IVth International Colloquium for the Study of the Iron Gates Region. The Archaeology and history of the Iron Gates Region between 275-602*, 2002, pp. 129-148.

Doina BENEÀ, *Archäologische Forschungsarbeiten in Dierna (II)*, În: *The IVth International Colloquium for the Study of the Iron Gates Region. The Archaeology and history of the Iron Gates Region between 275-602*, 2002, pp. 149-160.

Doina BENEÀ, *Bronzecasting Workshops in Dacia and Dobroudja, Ateliere de bronzieri în Dacia și Dobrogea*, În: Liviu PETCULESCU (ed), *Antiques Bronzes in Romania, Exhibition Catalogue [an exhibition occasioned by the 16th International Congress of Antique Bronzes, Bucharest, 26-31 May 2003]*, Muzeul Național de Istorie a României, Bucharest, 2003, 200 pg., ISBN 97398123135; pp. 71-81.

Doina BENEÀ, *Die Wirtschaftliche Tätigkeit in den Dorflliche Niederlassungen zwischen Theiss, Marosch und Donau im 2.-3. Jhr. n.Chr.*, În: *Studia Antiqua et Archaeologica*, IX: *Omagiul prof. Dan Teodor*, Iași, 2003, pp. 299-326.

Doina BENEÀ, *Septimius Severus și Tibiscum*, În: *Patrimonium Banaticum*, 2, 2003, pp. 91-94.

Doina BENEÀ, *Cu privire la o notiță de arheologie creștină*, În: *Patrimonium Banaticum*, 2, 2003, pp. 95-100.

Doina BENEÀ, *A possible Mithraism Spelaum at Veterani Cave*, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XXV, 2003, pp. 34-50.

Doina BENEÀ, Simona REGEP, Mariana CRÎNGUȘ, *Emaillierte Fundstücke aus Tibiscum*, În: Crișan MUȘETEANU (ed), *The antique Bronzes. Typology, Chronology, Authenticity. The Acta of the 16th International Congress of the Antique Bronzes, organised by The Romanian National History Museum, Bucharest, May 26th - 31st, 2003*, Ed. Cetatea de Scaun, București, 2004, 492 pg., ISBN 9737925335; pp. 57-69.

Doina BENEÀ, *Despre pandativul de tip bulla din provincia Dacia*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 10-11, 2002-2003 (2004), pp. 141-148.

Doina BENEĂ, *Ceramica glazurată de la Tibiscum*, În: *Apvlvm*, XLI, 2004, pp. 203-217.

Doina BENEĂ, *Septimius Severus et la urbanisation de Dacie*, În: Ligia RUSCU, Carmen CIONGRADI, Radu ARDEVAN, Cristian ROMAN, Cristian GĂZDAC (eds), *Orbis Antiquus. Studia in Honorem Ioannis Pisonis*, Bibliotheca Musei Napocensis, 21, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Universitatea "Babeș-Bolyai", Ed. Nereamia Napocae Press, Cluj-Napoca, 2004, 934 pg., ISBN 973-79 51-55-7; pp. 390-393.

Doina BENEĂ, *La céramique dace travaille à la main de Tibiscum*, În: Jean-Philippe RIGAUD (ed), [*Actes du Colloque de Mayence 1987 dans le cadre du XI-ème Congrès UISPP, Université de Liège, Belgique, 2-8 sept. 2001*, Section 13], *Époque romaine / The Roman Age, Sessions générales et posters / General Sessions and Posters*, BAR International Series, 1312, Archaeopress, Oxford, 2004, 92 pg. ISBN 1841716618; pp. 55-65.

Doina BENEĂ, Simona REGEȘ-VLASCICI, *Organizarea internă a așezărilor vicane din Dacia (III): Thermae*, În: *Acta Musei Porolissensis*, 26, 2004, pp. 235-245.

Doina BENEĂ, *Das Römische Lager von Praetorium (Mehadia), Kreis Caras-Severin, Rumänien*, În: Zsolt VISY (ed), *Limes, XIX: Proceedings of the XIXth International Congress of Roman Frontier Studies held in Pécs, Hungary, September 2003*, Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 2005, 1004 pg., ISBN 963642053X; pp. 697-702.

Doina BENEĂ, *La céramique romaine tardive de Praetorium (Mehadia, dépp. de Caraș-Severin, Roumanie)*, În: *Acta Rei Cretariae Romanae Favtorvm (RCRF)*, 39: *Congressvs vicesimvs qvartvs Rei Cretariae Romanae Favtorvm Namvri et Dvobvs Lovaniis habitvs MMIV*, Dr. Rudolf Habelt GmbH, 2005, ISBN 978-3-77 49-3623-2; pp. 307-316.

Doina BENEĂ, *Teritoriul rural al municipiului Tibiscum*, În: *Apvlvm*, XLII, 2005, pp. 145-154.

Doina BENEĂ, *Dacia și campania lui Severus Alexander împotriva parților. Monedele de Nicaea din Dacia*, În: Corneliu GAIU, Cristian GAZDAC (eds), *Fontes historiae. In honorem Demetrii Protase*, Biblioteca Muzeului Bistrița, Seria Historica, 12, Ed. Accent, Cluj-Napoca – Bistrița-Năsăud, 2006, 1048 pg., ISBN 97389 15007; pp. 693-699.

Doina BENEĂ, *Aurelius Goddes Magister Figlinarum legionis XIII Geminae*, În: Crișan MUSETEANU (ed), *Corona Laureae. Studii în onoarea Luciei Țeposu Marinescu*, Publicațiile centrului de Studii Militare Romane, 1, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2005, 552 pg., ISBN 9737925696; pp. 91-99.

Doina BENEĂ, *Armata Daciei și campania din Orient a împăratului Gordian al III-lea*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 12-13, 2004-2005 (2005), pp. 171-185.

Doina BENEĂ, *Direcții de atac dinspre vest asupra Daciei*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Temesienis* (BHAUT), VII: *Simpozionul Internațional Daci și Romani. 1900 de ani de la integrarea Daciei în Imperiul Roman (Timișoara 24-26 martie 2006)*, 2006, pp. 75-89.

Doina BENEĂ, *Mansio sau villa rustica la Gârla Mare*, În: *Apvlvm*, XLIII, 1, 2006, pp. 279-282.

Doina BENEĂ, *Die Teilnahme der Pannonischen Truppen am dakischen Eroberungskrieg*, În: Eugen S. TEODOR, Ovidiu ȚENTEĂ (eds), *DACIA AVGVSTI PROVINCIA: Crearea provinciei: Actele simpozionului desfășurat în 13-14 octombrie 2006 la Muzeul Național de Istorie a României, București*, Publicațiile Centrului de studii militare romane, 2, Muzeul național de istorie a României, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2006, 492 pg., ISBN 9789738966147; pp. 29-40.

Doina BENEĂ, *Das Lager von Praetorium (Mehadia) in spätrömischer Zeit*, În: *Pontica*, XL, 2007, pp. 339-360.

Doina BENEĂ, Iulian LALESCU, Simona REGEP-VLASCICI, *Vicus-ul militar de la Praetorium (Mehadia) în sec. II-III*, În: Dorel BONDOC (ed), *In honorem Gheorghe Popilian*, Muzeul Olteniei (Craiova), Ed. Aius, 2006, 410 pg., ISBN 9738781310; pp. 81-96.

Doina BENEĂ, *Örtliche Lampenwerkstätten in der Römischen Provinz Dakien*, În: *Dacia*, 50, 2006, pp. 331-364.

Doina BENEĂ, *Constantin Daicoviciu (1898-1973)*, În: *Viața Academică din Banat 1866-2006*, Timișoara, 2006, pp. 170-173.

Doina BENEĂ, *Anonyme Herstellung von Lampen in der römischen Provinz Dakien*, În: Cristian-Aurel ROMAN, Nicolae GUDEA (eds), *Lychnological Acts 2: Trade And Local Production Of Lamps From The Prehistory Until The Middle Age: Acts of 2nd International Congress on Ancient and Middle Age Lighting Devices*, Patrimonium Archaeologicum Transylvanicum, 2, Zalău – Cluj-Napoca, 2006, 244 pg., ISBN 978-973-1868-30-1; pp. 33-40.

Doina BENEĂ, *Cu privire la unitățile militare din castrul de la MEHADIA (I). Legiunea a XIII-a Gemina*, În: Radu ȘTEFĂNESCU, Ionel BAUMAN, Lucica SAVU (eds), *Studia in honorem Dr. Florea Costea*, Bibliotheca Cumidavae, Muzeul de istorie Brașov, Ed. C2 Design, Brașov, 2007, 406 pg., ISBN 973-8424-52-6, 978-973-8424-52-4; pp. 275-281.

Doina BENEĂ, *Tibiscum, centre de poterie romaine tardive*, În: Michael BONIFAY, Jean-Christophe TRÉGLIA (eds), *LRCW 2: Late Roman Coarse Wares Cooking Wares and Amphorae in the Mediteranean: Archaeology and Archaeometry*, BAR International Series, 1662 (II), 2007, 866 pg., ISBN 1407300989, 9781407300986; pp. 817-826.

Doina BENEĂ, *Din nou despre un lăcaș de cult de la Porolissum*, În: *Peuce*, SN, III-IV, 2005-2006: *Omagiu dedicat lui Victor Henrich Baumann la a 65-a Aniversare*, 2007, pp. 231-241.

Doina BENEĂ, *Officinae plumbariae in der Provinz Dakien*, În: Sorin NEMETI, Florin FODOREAN, Eduard NEMETH (eds), *Dacia Felix. Studia Michaeli Bărbulescu oblata*, Ed. Tribuna, Cluj-Napoca, 2007, 665 pg., ISBN 978-973-87264-8-2; pp. 537-554.

Doina BENEĂ, *Considerații privind cercetările arheologice referitoare la meșteșugurile din provincia Dacia*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), VIII: *Meșteșuguri și artizani în Dacia Romană*, 2007, pp. 35-68.

Doina BENEĂ, *Cu privire la organizarea exploatării sării în Dacia Romană*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), VIII: *Meșteșuguri și artizani în Dacia Romană*, 2007, pp. 91-114.

Doina BENEĂ, *Die Bleibearbeitung in der römischen Provinz Dakien*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), VIII: *Meșteșuguri și artizani în Dacia Romană*, 2007, pp. 115-122.

Doina BENEĂ, *Cu privire la administrarea salinelor din Dacia romană*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 15, 2007, pp. 41-47.

Doina BENEĂ, *The Dacian Army in Trajan's Parthian War*, În: Victor SPINEI, Lucian MUNTEANU (eds), *Miscellanea Numismatica Antiquitatis. In honorem septagenarii magistri Virgilii Mihailescu-Bîrliba oblata*, Honoraria, 4, Institutul de Arheologie din Iași, Ed. Academiei Române, București, 2008, 250 pg., ISBN 973 2716371, 978-973-27-1637-3; pp. 49-60.

Doina BENEĂ, *Cu privire la granița de sud-vest a Daciei Romane. Stadiul cercetărilor românești*, În: *Apvlvm*, XLV/1, 2008, pp. 79-52.

Doina BENEĂ, *Metalurgia și prelucrarea fierului în Dacia*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), IX: *Dacia în sistemul socio-economic roman: Cu privire la atelierele meșteșugărești locale*, 2008, pp. 11-95.

Doina BENEĂ, *Ateliere de prelucrarea a bronzului, argintului și aurului în Dacia Romană*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), IX: *Dacia în sistemul socio-economic roman: Cu privire la atelierele meșteșugărești locale*, 2008, pp. 107-179.

Doina BENEĂ, *Officinae plumbariae în provincia Dacia*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), IX: *Dacia în sistemul socio-economic roman: Cu privire la atelierele meșteșugărești locale*, 2008, pp. 229-255.

Doina BENEĂ, *Ateliere locale de opaițe în provincia Dacia*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), IX: *Dacia în sistemul socio-economic roman: Cu privire la atelierele meșteșugărești locale*, 2008, pp. 301-340.

Doina BENEĂ, *Ateliere militare în Dacia Romană*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), IX: *Dacia în sistemul socio-economic roman: Cu privire la atelierele meșteșugărești locale*, 2008, pp. 376-388.

- Doina BENEĂ**, *Dacia în sistemul economic roman (II)*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), IX: *Dacia în sistemul socio-economic roman: Cu privire la atelierele meșteșugărești locale*, 2008, pp. 410-430.
- Doina BENEĂ**, *Über Bleibearbeitung in der Provinz Dakien*, În: Heidi AMREIN, Eckhard DESCHLER-ERB, Sabine DESCHLER-ERB (eds), *Internationaler Kongress CRAFTS 2007: Handwerk und Gesellschaft in den römischen Provinzen, Universität Zürich (Schweiz), 1. März bis 3. März 2007*, Zeitschrift für schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte, Band 65, Heft 1/2, 2008, Schwegler, Zürich, 2008, 184 pg.; pp. 100-102.
- Doina BENEĂ**, Călin TIMOC, *[In Memoriam] DUMITRU TUDOR (20 Mai 1908-30 Ianuarie 1982)*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), X: *Studii de Istorie economică a Daciei Romane*, 2008, pp. [18]-20.
- Doina BENEĂ**, *Accesorii vestimentare (I), Măgelele între import și producție locală*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), X: *Studii de Istorie economică a Daciei Romane*, 2008, pp. 121-136.
- Doina BENEĂ**, *Despre "sigilla plumbaea" din Dacia*, În: *Patrimonium Apulense*, 2008, 7-8, pp. 97-100.
- Doina BENEĂ**, *Sulle Guerre con i daci al tempio di Antoninus Pius (anni 144/147/155/157 d. Chr.)*, În: Giampaolo BORGHELLO, Daniela LOMBARDI, Daniele PANTALEONI (eds), *Per Teresa ... , Studi e ricerche in ricorda di Teresa Ferro*, 1: *Dentro e oltre i confini*, 2: *Obiettivo Romania*, Forum, Udine, 2009, 1288 pg., ISBN 978-88-8420-538-4; pp. 65-80.
- Doina BENEĂ**, *Betrachtungen über die Sudwest Grenze der römischen Provinz Dakien. Der Stand der rumänischen Forschung*, În: Dan APARASCHIVEI (ed), *Studia antiqua et medievalia miscellanea In honorem annos LXXV peragentis Professoris Dan Gh. Teodor oblata*, Honoraria, 5, Ed. Academiei Române, București, 2009, 486 pg. ISBN 9732718129, 9789732718124; pp. 269-277.
- Doina BENEĂ**, *Die Anonyme Lampen Produktion in Dakien*, În: *Actes du II-ème Congres International ILA, Zalău (Roumanie) mai 2006*, 2009, pp. 33-42.
- Doina BENEĂ**, *A Christian Rush light from Tibiscum*, În: *The Christian Mission on the Romanian territory during the First centuries of the Church: 1600 Years since the Falling Asleep in the Lord*, Center for Studies and Historic-Religious Researches of the European South-East Area "Holy Apostle Andrew", The Archdiocese of Tomis, Ed. Arhiepiscopiei Tomisului, Constanța, 2009, 262 pg., ISBN 978-606-8001-05-0; pp. 53-63.
- Doina BENEĂ**, *Emailul în Dacia Romană. Între import și producție locală*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), XI, 2009, pp. 9-28.
- Doina BENEĂ**, *Cu privire la prezența unei vexillații a legiunii a VII-a Gemina în Dacia*, În: *Apvlvm*, XLVI, 2009, pp. 397-407.

Doina BENEĂ, *Despre războaiele cu dacii din timpul lui Antoninus Pius (anii 144/147, 155-157 pp.Chr.)*, În: Viorica RUSU-BOLINDEȚ, Tudor SĂLĂGEAN, Rada VARGA (eds), *Studia Archaeologica et Historica in honorem magistri Dorin Alicu*, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2010, 640 pg., ISBN 978-973-109-284-3; pp. 146-171.

Doina BENEĂ, *Organizarea pășunilor în Dacia Romană și importanța lor pentru economia provinciei*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), XII: *In Memoriam Alexandru V. MATEI*, 2010, pp. 45-75.

Doina BENEĂ, *Considerații privind organizarea cărămidăriei Legiunii a XIII-a Gemina de la Apulum*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), XII: *In Memoriam Alexandru V. MATEI*, 2010, pp. 201-213.

Doina BENEĂ, *Despre cavaleria mobilă a lui Gallienus / On the mobile cavalry of Gallienus*, În: Horea POP, Ioan BEJINARIU, Sanda BĂCUEȚ-CRIȘAN, Dan BĂCUEȚ-CRIȘAN (eds), *Identități culturale locale și regionale în context european. Studii de arheologie și antropologie istorică: In memoriam Alexandru V. Matei*, Bibliotheca Mvsei Porolissensis, XIII, Ed. Mega, 2010, Cluj-Napoca, 752 pg., ISBN 978-606-543-101-0; pp. 575-580.

Doina BENEĂ, Paul DINULESCU, Victor BUNOIU, *Eine Bronzefibel aus dem Lager von Mehadia*, În: *Classica et Christiana*, 5/2, 2010, pp. 277-286.

Doina BENEĂ, *Betrachtungen über die Organisierung der Ziegelei der Legion XIII Gemina von Apulum*, În: Mircea Victor ANGELESCU, Irina ACHIM, Adela BĂLTĂC, Viorica RUSU-BOLINDEȚ, Valentin BOTTEZ (eds), *Antiquitas Istro-Pontica: Mélanges d'Archéologie et d'Histoire ancienne offerts à Alexandru Suceveanu*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2010, 598 pg., ISBN 978-606-543-106-5; pp. 267-278.

Doina BENEĂ, *Cu privire la relațiile militare interprovinciale dintre Dacia și Moesia Superior în secolele II-III p.Chr.*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), XII, 2011, pp. 7-26.

Doina BENEĂ, *Mărturii creștine timpurii din Dacia Romană*, În: *Tibiscum*, SN, Arheologie-Istorie, 1, 2011, pp. 43-50.

Doina BENEĂ, *Cu privire la granița de sud-vest a Daciei Romane (II). Sectorul Porților de Fier*, În: Ovidiu ȚENȚEA, Florian MATEI-POPESCU (eds), *Near and Beyond the Roman Frontier: Proceeding of a Colloquium held in Târgoviște 16-17 October 2008*, Supplementum, Cercetări Arheologice, XVI, The Centre for Roman Military Studies, 5, National Museum of Romanian History, Bucharest, 2009, 382 pg., ISBN 978-973-750-175-2; pp. 355-369.

Doina BENEĂ, *Un posibil episod din vremea războaielor marcomanice în sud-vestul Daciei romane*, În: *Apvlm*, XLVIII, 1, 2011, Seria Archaeologica et Anthropologica, pp. 203-216.

Doina BENEĂ, *Câteva observații privind transferul lui COHORS I SAGITTARIORUM de la Tibiscum la Drobeta*, În: *Drobeta*, 21, 2011, pp. 42-52.

Doina BENEĂ, *Evenimente militare la granița de vest a Daciei romane în timpul lui Commodus*, În: *Classica et Christiana*, 7/2, 2012, pp. 383-410.

Doina BENEĂ, *Aspecte militare ale organizării provinciei Dacia pe râul Mureș*, În: *Apvlvm*, XLIX, 2012, Seria Archaeologica et Anthropologica, pp. 85-102.

Doina BENEĂ, *In regard to a possible Abandonment of the province od Dacia under Gallienus*, În: *Acta Musei Napocensis*, 47-48, (2010-2011), 2013, pp. 205-218.

Doina BENEĂ, *Depuneri de lămpi romane ca ofrande votive în Dacia. Cu privire specială la Tibiscum*, În: *Sargetia*, SN, 4, 2013, pp. 195-210.

Doina BENEĂ, *Câteva observații privind depozitul de sare de la Apulum*, În: *Apvlvm*, L, 2013, Seria Archaeologica et Anthropologica, pp. 119-125.

Doina BENEĂ, Simona REGEP, *Cercetări arheologice în castrul mare de la Tibiscum*, În: *Banatica*, 24/1, 2014, pp. 67-84.

Doina BENEĂ, *Politische und Militarische Massnahmen in Sud-Westen Dakiens in Zeit der Hadrians*, În: Agnieszka TOMAS (ed), *Ad Fines Imperii: Studia Thaddaeo Sarnowski septuagenario amicis, discipulisque dedicata*, Institute of Archaeology, University of Warsaw, Warsaviae, 2015, 476 pg., ISBN 978-83-613 76-46-0; pp. 93-105.

Doina BENEĂ, *Augustus și organizarea provinciei Moesia. Unele observații privind teritoriile nord-dunărene*, În: *Classica et Christiana*, 10/2, 2015, pp. 425-443.

Doina BENEĂ, Simona REGEP, *Ștampile tegulare romane la Tibiscum*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 23, 2015, pp. 187-205.

Doina BENEĂ, Simona REGEP, *Câteva observații privind prezența lui COHORS III DELMATARUM MILLIARIA EQUITATA în Dacia*, În: *ArheoVest*, Nr. III: [Simpozion ArheoVest, Ediția a III-a:] *In Memoriam Florin Medeleț, Interdisciplinaritate în Arheologie și Istorie, Timișoara, 28 noiembrie 2015*, Vol. 1: *Arheologie*, Vol. 2: *Metode Interdisciplinare și Istorie*, Asociația "ArheoVest" Timișoara, JATE-Press Kiadó, Szeged, 2015, 576 + 490 pg, + DVD, ISBN 978-963-315-264-5; Vol. 2, pp. 973-984.

Doina BENEĂ, Adrian CÎNTAR, *Arterele de comunicație din vicus-ul militar de la Tibiscum / Communication routes of the military vicus at Tibiscum*, În: DOBOS Alpár, PETRUȚ Dávid, BERECKI Sándor, VASS Lóránt, PÁNCZÉL SZILAMÉR Péter, MOLNÁR-KOVÁCS Zsolt, FORISEK Péter (eds), *Archaeologia Transylvania: Studia in honorem Stephani Bajusz*, Opitz Archaeologica, 8, Transylvanian Museum Society – Mureș County Museum – Martin Opitz Publishing House, Ed. Mega, Cluj-Napoca – Târgu Mureș – Budapest, 2015, 422 pg., ISBN 978-606-7 39-036-0; pp. 125-131.

Doina BENEĂ, *Römische Lampen als Votivgaben. Mit besonderem Hinblick auf Dakien*, În: Adriana PANAITÉ, Romeo CÂRJAN, Carol CĂPIȚĂ (eds), *Moesica et Christiana. Studies in honour professor Alexandru Barnea*, Muzeul Brăilei "Carol I", Ed. Istros, Brăila, 2016, 740 pg., ISBN 6066541811, 9786066541817; pp. 355-367.

Doina BENEÄ, *Werkstätten für Bunt- und Edelmetallverarbeitung in der Provinz Dakien*, În: Hans-Ulrich VOß, Nils MÜLLER-SCHEEBEL (eds), *Archäologie zwischen Römern und Barbaren. Zur datierung und Verbreitung römischen Metallarbeiten des 2. Und 3. Jahrhunderts n. Chr. Im Reich und Barbaricum-ausgewählte Beispiele (Gefäße, Fibeln, Bestandteile militärische Ausrüstung, Kleingerät, Münzen)*, *Internationales Kolloquium Frankfurt am. Main, vom 19. bis 22 März 2009*, I-II, 2016, XXXIV + 1009 pg., ISBN 978-3-7749-4064-2; vol. II, pp. 777-792.

Doina BENEÄ, Simona REGEP, *Câteva precizări privind topografia monumentelor de la Tibiscum*, În: *ArheoVest*, Nr. IV: *In Honorem Adrian BEJAN, Interdisciplinaritate în Arheologie și Istorie, Timișoara, 26 noiembrie 2016*, Vol. 1: *Arheologie*, Vol. 2: *Metode Interdisciplinare și Istorie*, Universitatea de Vest din Timișoara, JATEPress Kiadó, Szeged, 2016, Vol. 1: pp. 1-532 + DVD, Vol. 2: pp. 533-982, ISBN 978-963-315-310-9 (Összes/General), ISBN 978-963-315-311-6 (Kötet/Vol. 1), ISBN 978-963-315-312-3 (Kötet/Vol. 2); Vol. 1, pp. 321-352.

Doina BENEÄ, *Lucrările de aducțiune a apei în Dacia Romană. Cu privire specială asupra canalizărilor cu conducte de plumb*, În: *Apvlvm*, LIII, 2016, pp. 179-186.

Doina BENEÄ, *Câteva observații privind administrarea podului roman de la Drobeta / Einige Betrachtungen , die Verwaltung der römische Brücke von Drobeta betreffend*, În: *Pontica*, XLVIII-XLIX, 2015-2016, pp. 439-460.

Doina BENEÄ, *Observații privind producția opaițelor romane lucrate la roată*, În: *Patrimonium Banaticum*, 6, 2016, pp. 49-58.

RECENZII ȘI ALTE CONTRIBUȚII

Doina BENEÄ, *Cătănicu Ioana Bogdan, Evolution of the sistem of defense works in Dacia, B.A.R., International Series 116, 1981* (recenzie), În: *Banatica*, 8, 1985, pp. 469-472.

Doina BENEÄ, *Andrea H. Vaday, Die Sarmatischen Denkmäler des Komitats Szolnok. Ein Beitrag zur Archäologie und Geschichte des sarmatischen Barbaricums, ANTAEUS. Communicationes ex Instituto Archaeologico Academiae Scientiarum Hungaricae, 17-18 (1988-1989), Budapesta, 290 pp. 59 de planșe și 159 de ilustrații* (recenzie), În: *Studii și Cercetări de Istorie Veche și Arheologie*, 44, 2, 1993, pp. 216-219.

Doina BENEÄ, *Christian S. Sommer, Kastellvicus und Kastel. Untersuchungen zum Zugmantel im Taunus und zu den Kastellvici in Obergermanien und Rätien, în Fundberichte aus Baden-Württemberg, Stuttgart, 13, 1988, p. 457-709* (recenzie), În: *Ephemeris Napocensis*, 3, 1993, pp. 299 [1]-306 (8).

Doina BENEÄ, *Starinar. Zbornik za Milutina Garašanina* (recenzie), În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XVII-XVIII, 1993-1994 (1996), pp. 298-302.

Doina BENEĂ, L. Bjelalac, Amfore Gornja mezijkog zum Podunavlja. Archaeological Institute Beograd 1996 (recenzie), În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XIX-XX, 1995-1996 (1999), pp. 253-256.

Doina BENEĂ, Note de lectură, În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XIX-XX, 1995-1996 (1999), pp. 257-259.

Doina BENEĂ, I. Sîngă, Viața economică a Drobeta, București, 1998 (recenzie), În: *Studii de Istorie a Banatului* (SIB), XXIII-XXIV-XXV, 1999-2001, pp. 307-311.

Doina BENEĂ, Coriolan Horațiu Oprean, Transilvania la sfârșitul antichității și în perioada migrațiilor, Cluj-Napoca, 2003, 235 pg., 61 fig. (recenzie), În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 10-11, 2002-2003, pp. 587-592.

Doina BENEĂ, N. Zugravu, V. Pârvan, Scrieri de istorie romană, Iași, 2002, 287 pg. (recenzie), În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, 10-11, 2002-2003 (2004), pp. 597-606.

Doina BENEĂ, Note de lectura (II), În: *Patrimonium Banaticum*, 3, 2004, pp. 251-262.

Doina BENEĂ, Castrele romane din Banat (I): Castrul de la Praetorium Mehadia, În: *Columna*, 1, Timișoara, 2004, pp. 3-5.

Doina BENEĂ, A. Ardeș, L. C. Ardeș, Tibiscum. Așezările romane, ed. Nereamia Napocae, Cluj-Napoca, 2004 (recenzie), În: *Pontica*, XXXVII-XXXVIII, 2004-2005, pp. 628-636.

Doina BENEĂ, Cuvânt Înainte, În: Sorin PRIBAC, *Aspecte sociale ale vieții spirituale din Dacia Romană*, Timișoara, 2006, 294 pg., ISBN 973-592-159-6; pp. 15-17.

Doina BENEĂ, Dr. Vasile Moga la 60 de ani (pafață), În: *Apvlvm*, XLIII/1, 2006, pp. 1-4.

Doina BENEĂ, Ioan Andrișoiu, Necropolele Miciei, Ed. Excelsior Art, 2006 (recenzie), În: *Apvlvm*, XLIV, 2007, pp. 701-703.

Doina BENEĂ, Simona REGEP, Iulian LALESCU, Castrele romane din Banat (II): Vicus-ul militar de la Praetorium Mehadia, În: *Columna*, nr. 31-32, sept.-dec. 2007, Timișoara, pp. 22-25.

Doina BENEĂ, "Dacia felix. M. Bărbulescu oblata", Cluj Napoca, 2007, În: *Steaua: Literară artistică și culturală*, Nr. 10-11, an LVIII, 2007, pp. 95-96.

Doina BENEĂ, R. Ardevan, L. Zerbini, La Dacia Romana, Rubbertino, 2007, 270 p. (recenzie), În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisien-sis* (BHAUT), X: *Studii de istorie economică a Daciei romane*, 2008, pp. [275]-279.

Doina BENEĂ, Cuvânt Înainte, În: Atalia ȘTEFĂNESCU-ONIȘIU, *Religia militarilor din Dacia Romană*, Ed. Excelsior Art, Timișoara, 2009, 264 pg., ISBN 978-9 73-592-220-7; pp. 7-8.

Doina BENEĂ, *In memoriam Alexandru Matei (1950-2010)*, În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), XII: *In Memoriam Alexandru V. MATEI*, 2010, pp. 5-6.

Doina BENEĂ, *CLASSICA ET CHRISTIANA, 5/1-2, 2010, editura Universității Al. I. Cuza, Iași publicația Centrului de Studii Clasice și Creștin, Facultatea de Istorie, Universitatea "Al. I. Cuza"* (recenzie), În: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis* (BHAUT), XII, 2011, pp. 197-201.

Doina BENEĂ, *Daniela Tănase, Prelucrarea metalelor în lumea barbară la Dunărea Mijlocie și Inferioară în secolele VI-VII, Excelsior-Art, 2010, 340 p, 79 planșe, 12 hărți* (recenzie), În: *Apulum*, XLVIII/2, 2011, Seria Archaeologica et Anthropologica, pp. 331-335.

Doina BENEĂ, *Cuvânt Înainte*, În: Petre GHERGHE, Mirela COJOC, *Tipologia și cronologia opaițelor romane și romano-bizantine descoperite în teritoriul Sucedavei*, Ed. Universitaria, Craiova, 2011, 120 pg., 49 pl., ISBN 978-606-14-0275-5; pp. 2-4.

Doina BENEĂ, *Cuvânt Înainte*, În: George BOUNEGRU, Radu CIOBANU, Radu OTA, Dan ANGHEL, *Lux, util și estetic la Apulum. Podoabe și accesorii vestimentare: Catalog de Expoziție*, Consiliul Județean Alba, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Ed. Altip, Alba Iulia, 2011, ISBN 978-973-117-342-9.

Doina BENEĂ, *M. Zahariade, Die Thraker in der Armee des Römischen Reiches vom 1.-3. Jahrhundert v. Chr. (I) Auxilia, Mega-Verlag, Cluj-Napoca, 2009* (recenzie), În: *Apulum*, L, 2013, Seria Archaeologica et Anthropologica, pp. 264-268.

RAPOARTE ARHEOLOGICE

Doina BENEĂ (în colab.), *Cercetările arheologice de la Tibiscum (campania 1976)*, În: *Materiale și Cercetări arheologice*, Oradea, 13, 1976 (1979), pp. 215-218.

Doina BENEĂ, *Cercetările arheologice de la Tibiscum (campania 1980)*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice*, Brașov, 15, 1980, pp. 306-324.

Doina BENEĂ, *Cercetările arheologice de la Tibiscum (campania 1979)*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice*, Tulcea, 11, 1983, pp. 298-304.

Adrian BEJAN, **Doina BENEĂ**, *Așezarea daco-romană din secolele III-IV de la Timișoara-Cioreni*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice* (MCA), A XV-a sesiune anuală de rapoarte: Muzeul județean Brașov – 1981, București, 1983, pp. 381-383.

Adrian BEJAN, **Doina BENEĂ**, *Șantierul arheologic Hodoni-Pustă*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice* (MCA), A XV-a sesiune anuală de rapoarte: Muzeul județean Brașov – 1981, București, 1983, pp. 388-394 + 10 fig..

Doina BENEĂ, *Jupa -Tibiscum, jud. Caraș-Severin*, În: *Cronica Cercetărilor arheologice. Campania 1995*, Brăila, 2-5 mai 1996, pp. 67-69.

Adrian BEJAN, **Doina BENEĂ**, Mircea MARE, *Hodoni-Pustă, com. Satchinez, jud. Timiș*, În: Valeriu SÎRBU (ed), *Situri arheologice cercetate în perioada 1983-*

1992, Vol. II, Comisia Națională de Arheologie, București, 1997, pp. 48-50.

Doina BENEĂ, *Timișoara-Freidorf, jud. Timiș*, În: Valeriu SÎRBU (ed), *Situri arheologice cercetate în perioada 1983-1992*, Vol. II, Comisia Națională de Arheologie, București, 1997, pp. 113-114.

Doina BENEĂ, Călin TIMOC, Mariana CRÎNGUȘ, Simona REGEP, *Jupa, Caransebeș (Tibiscum)*, În: *Cronica Cercetărilor arheologice. Campania 1997*, Călărași, 20-24 mai 1998, p. 37.

Doina BENEĂ, Călin TIMOC, Mariana CRÎNGUȘ, Simona REGEP, *Jupa, Caransebeș (Tibiscum)*, În: Cornelia STOICA (red), *Cronica cercetărilor arheologice - campania 1998*, [prezentată la] A XXXIII-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Vaslui, 30 iunie - 4 iulie, 1999, Ministerul Culturii, Comisia Națională de Arheologie, Direcția Monumentelor Istorice, București, 1999, 132 pg.; p. 37.

Doina BENEĂ, Iulian LALESCU, Simona REGEP, *Praetorium (Mehadia)*, În: Mircea Victor ANGELESCU, Corina BORȘ, Irina OBERLÄNDER TÂRNOVEAVEANU (eds), Sorin OANȚĂ, Bogdan TĂNĂSESCU, Florela VASILESCU, Tiberiu VASILESCU, *Cronica Cercetărilor Arheologice - campania 2000*, [prezentată la] A XXXV-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Suceava, 23-27 mai, 2001, Ministerul Culturii și Cultelor, Direcția Generală a Patrimoniului Cultural, Serviciul Arheologie, cIMeC - Institutul de Memorie Culturală, București, 2001, 380 pg., ISBN 973-85287-0-4; pp. 142-143.

Dumitru PROTASE, **Doina BENEĂ**, Mariana CRÎNGUȘ, *Dalboșet (jud. Caraș-Severin)*, În: Mircea Victor ANGELESCU, Corina BORȘ, Irina OBERLÄNDER TÂRNOVEAVEANU (eds), Sorin OANȚĂ, Bogdan TĂNĂSESCU, Florela VASILESCU, Tiberiu VASILESCU, *Cronica Cercetărilor Arheologice - campania 2000*, [prezentată la] A XXXV-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Suceava, 23-27 mai, 2001, Ministerul Culturii și Cultelor, Direcția Generală a Patrimoniului Cultural, Serviciul Arheologie, cIMeC - Institutul de Memorie Culturală, București, 2001, 380 pg., ISBN 973-85287-0-4; pp. 77-78.

Doina BENEĂ, Simona REGEP, Mariana CRÎNGUȘ, Călin TIMOC, Dorel MICLE, Gabriel SOCOL, *Zăguzeni, com. Constantin Daicoviciu, jud. Caraș-Severin [Tibiscum]*, **Punct: Conducta de gaz**, În: Mircea Victor ANGELESCU, Corina BORȘ, Florela VASILESCU, Carmen BEM, Bogdan Florin TĂNĂSESCU, Florentina UDREA, Tiberiu VASILESCU, Vasile ANDREI, Paula JERCAN, Roberto LAPTICA, Cosmin MIU, Bianca BALASA, Mariana BLAJAN, Mihaela NICOLAU, *Cronica Cercetărilor Arheologice - campania 2001*, [prezentată la] A XXXVI-a sesiune națională de rapoarte arheologice: Buziaș, 28 mai - 1 iunie 2002, Ministerul Culturii și Cultelor. Direcția Generală a Patrimoniului Cultural, Direcția Arheologie, Comisia Națională de Arheologie, Muzeul Banatului Timișoara, CIMEC - Institutul de Memorie Culturală, București, S.C. DAIM PH, 2002, 520 pg., ISBN 973-85287-6-3; pp. 342-343.

Doina BENEĂ, Călin TIMOC, Simona REGEP, Iulian LALESCU, Gabriel SOCOL, *Mehadia, com. Mehadia, jud. Caraș Severin [Praetorium]: Punct: vicus-ul mili-*

tar Praetorium, În: Mircea Victor ANGELESCU, Corina BORȘ, Florela VASILESCU, Carmen BEM, Bogdan Florin TĂNĂSESCU, Florentina UDREA, Tiberiu VASILESCU, Vasile ANDREI, Paula JERCAN, Roberto LAPTICA, Cosmin MIU, Bianca BALASA, Mariana BLAJAN, Mihaela NICOLAU, ***Cronica Cercetărilor Arheologice - campania 2001***, [prezentată la] A XXXVI-a sesiune națională de rapoarte arheologice: Buziaș, 28 mai - 1 iunie 2002, Ministerul Culturii și Cultelor. Direcția Generală a Patrimoniului Cultural, Direcția Arheologie, Comisia Națională de Arheologie, Muzeul Banatului Timișoara, CIMEC - Institutul de Memorie Culturală, București, S.C. DAIM PH, 2002, 520 pg., ISBN 973-85287-6-3; p. 202.

Dumitru PROTASE, Mariana CRÎNGUȘ, **Doina BENEĂ**, Atalia ȘTEFĂNESCU, Sânziana PREDĂ, Nicolae HURDUZEU, ***Dalboșeș, com. Dalboșeș, jud. Caraș Severin, Punct: Dragomireana***, Mircea Victor ANGELESCU, Corina BORȘ, Florela VASILESCU, Carmen BEM, Bogdan Florin TĂNĂSESCU, Florentina UDREA, Tiberiu VASILESCU, Vasile ANDREI, Paula JERCAN, Roberto LAPTICA, Cosmin MIU, Bianca BALASA, Mariana BLAJAN, Mihaela NICOLAU, ***Cronica Cercetărilor Arheologice - campania 2001***, [prezentată la] A XXXVI-a sesiune națională de rapoarte arheologice: Buziaș, 28 mai - 1 iunie 2002, Ministerul Culturii și Cultelor. Direcția Generală a Patrimoniului Cultural, Direcția Arheologie, Comisia Națională de Arheologie, Muzeul Banatului Timișoara, CIMEC - Institutul de Memorie Culturală, București, S.C. DAIM PH, 2002, 520 pg., ISBN 973-85287-6-3; pp. 118-119.

Doina BENEĂ, Simona REGEP-VLASCICI, Călin TIMOC, Mariana CRÎNGUȘ, G[abriel]. SOCOL, Ș[tefan]. AGOTICI, ***Jupa, mun. Caransebeș, jud. Caraș-Severin [Tibiscum], Punct: Zidină***, În: Mircea Victor ANGELESCU, Corina BORȘ, Florela VASILESCU (eds), Carmen BEM, Bogdan TĂNĂSESCU, Tiberiu VASILESCU (red.) [et alii], ***Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2002***, [prezentată la] A XXXVII-a ediție a Sesiunii Anuale de rapoarte Arheologice, Covasna, 2-6 iunie 2003, Ministerul Culturii și Cultelor, Comisia Națională de Arheologie, Direcția Generală a Patrimoniului Cultural, Direcția Arheologie, Muzeul Carpaților Răsăriteni – Sfântu Gheorghe, cIMEC – Institutul de Memorie Culturală, 2003, 520 pg., ISBN 973-7930-02-9; pp. 169-171.

Doina BENEĂ, Simona REGEP-VLASCICI, Iulian LALESCU, Mariana CRÎNGUȘ, Nicolae HURDUZEU, Atalia ȘTEFĂNESCU, Călin TIMOC, ***Mehadia, com. Mehadia, jud. Caraș-Severin [Praetorium], Punct: castrul și vicus-ul militar***, În: În: Mircea Victor ANGELESCU, Corina BORȘ, Florela VASILESCU (eds), Carmen BEM, Bogdan TĂNĂSESCU, Tiberiu VASILESCU (red.) [et alii], ***Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2002***, [prezentată la] A XXXVII-a ediție a Sesiunii Anuale de rapoarte Arheologice, Covasna, 2-6 iunie 2003, Ministerul Culturii și Cultelor, Comisia Națională de Arheologie, Direcția Generală a Patrimoniului Cultural, Direcția Arheologie, Muzeul Carpaților Răsăriteni – Sfântu Gheorghe, cIMEC – Institutul de Memorie Culturală, 2003, 520 pg., ISBN 973-7930-02-9; pp. 193-194.

Doina BENEĂ, Simona REGEP-VLASCICI, Călin TIMOC, Gabriel SOCOL, Ștefan AGOTICI, Dorel MICLE, Mihaela POPESCU, *Jupa, com. Jupa, jud. Caraș-Severin [Tibiscum]*, **Punct: Zidină**, În: Mircea Victor ANGELESCU, Irina OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU, Florela VASILESCU (eds), Carmen BEM, Irina NICOLAE (red.), *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2004*, [prezentată la] A XXXIX-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Jupiter - Mangalia, 25–28 mai 2005, Ministerul Culturii și Cultelor, Comisia Națională de Arheologie, Direcția Generală Patrimoniu Cultural Național, Muzeul de Arheologie “Calatis” Mangalia, ciMeC - Institutul de Memorie Culturală, 2005, 531 pg. + 5 hărți, ISBN 973-7930-03-7; pp. 203-205.

Doina BENEĂ, Iulian LALESCU, Simona REGEP-VLASCICI, Mariana CRÎNGUȘ, Atalia ȘTEFĂNESCU, Ștefan AGOTICI, Gabriel SOCOL, Voica DORU, *Mehadia, com. Mehadia, jud. Caraș Severin, Punct: Cetate*, În: Mircea Victor ANGELESCU, Irina OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU, Florela VASILESCU (eds), Carmen BEM, Irina NICOLAE (red.), *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2004*, [prezentată la] A XXXIX-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Jupiter - Mangalia, 25–28 mai 2005, Ministerul Culturii și Cultelor, Comisia Națională de Arheologie, Direcția Generală Patrimoniu Cultural Național, Muzeul de Arheologie “Calatis” Mangalia, ciMeC - Institutul de Memorie Culturală, 2005, 531 pg. + 5 hărți, ISBN 973-7930-03-7; pp. 237-238.

Doina BENEĂ, Simona VLASCICI, Călin TIMOC, Bogdan MUSCALU, *Cercetările arheologice de la Jupa (Tibiscum), campania 2008*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2008*, A XLIII-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Târgoviște, 27–30 mai 2009, Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, Comisia Națională de Arheologie, Direcția Monumente Istorice, Arheologie, Peisaje Culturale și Zone Protejate, Complexul Național Muzeal “Curtea Domnească”, Târgoviște, Valahica, XXI (număr aniversar cu ocazia împlinirii a 40 de ani de apariție a revistei), ciMeC – Institutul de Memorie Culturală, Complexul Național Muzeal “Curtea Domnească”, Târgoviște, 2009, 420 + 2 pg. + 19 hărți; pp. 137-138.